

ABANKA

RAZKRITJA SKUPINE ABANKE ZA LETO 2012

**v skladu s Sklepom o razkritjih
s strani bank in hranilnic**

Ljubljana, 19. april 2013

KAZALO:

RAZKRITJA SKUPINE ABANKE ZA LETO 2012 V SKLADU S SKLEPOM O RAZKRITJIH	3
1. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S TVEGANJI	4
1.1. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S KREDITNIM TVEGANJEM	4
1.2. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S TRŽNIMI TVEGANJI.....	8
1.2.1. Politika in cilji upravljanja z valutnim tveganjem	11
1.2.2. Politika in cilji upravljanja z obrestnim tveganjem.....	11
1.3. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA Z LIKVIDNOSTNIM TVEGANJEM	13
1.4. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA Z OPERATIVNIM TVEGANJEM	15
1.5. POSODABLJANJE POLITIK IN SISTEMA UPRAVLJANJA S POSAMEZNIMI TVEGANJI.....	17
2. INFORMACIJE O OSEBAH, VKLJUČENIH V RAZKRITJA.....	17
3. UPRAVLJANJE S KAPITALOM	18
3.1. KAPITAL IN KAPITALSKA USTREZNOST	18
3.2. MINIMALNE KAPITALSKE ZAHTEVE	21
3.2.1. Kapitalska zahteva za kreditno tveganje	21
3.2.2. Kapitalska zahteva za tržna tveganja.....	22
3.2.3. Kapitalska zahteva za operativno tveganje	22
3.3. INTERNI PROCES OCENJEVANJA KAPITALSKE USTREZNOSTI	22
4. KREDITNO TVEGANJE NASPROTNE STRANKE	24
4.1. METODOLOGIJE ZA DOLOČANJE NOTRANJEGA KAPITALA IN LIMITOV IZPOSTAVLJENOSTI	24
4.2. POLITIKE ZAVAROVANJA S PREMOŽENJEM IN UČINKI POSLABŠANJA BONITETE BANKE NA POVEČANJE OBSEGA ZAVAROVANJ S PREMOŽENJEM	24
4.3. METODA IZRAČUNA VREDNOSTI IZPOSTAVLJENOSTI.....	25
5. KREDITNO TVEGANJE IN TVEGANJE ZMANJŠANJA VREDNOSTI ODKUPLJENIH DENARNIH TERJATEV	26
5.1. OPREDELITEV ZAPADLIH IN OSLABLJENIH POSTAVK ZA RAČUNOVODSKE NAMENE	26
5.2. OPIS METODOLOGIJE PREVREDNOTENJA POSTAVK IN REZERVACIJ	26
5.2.1. Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti	26
5.2.2. Sredstva, merjena po pošteni vrednosti	28
5.2.3. Rezervacije	29
5.3. SKUPNI IN POVPREČNI ZNESEK IZPOSTAVLJENOSTI PO KATEGORIJAH IZPOSTAVLJENOSTI.....	29
5.4. PORAZDELITEV IZPOSTAVLJENOSTI PO POMEMBNIH GEOGRAFSKIH OBMOČJIH.....	30
5.5. PORAZDELITEV IZPOSTAVLJENOSTI PO GOSPODARSKIH PANOGAH.....	31
5.6. RAZČLENITEV IZPOSTAVLJENOSTI PO PREOSTALI ZAPADLOSTI.....	32
5.7. ZAPADLE IZPOSTAVLJENOSTI TER POPRAVKI VREDNOSTI ZARADI OSLABITEV IN REZERVACIJ PO POMEMBNIH DEJAVNOSTIH	33
5.8. ZAPADLE IZPOSTAVLJENOSTI TER POPRAVKI VREDNOSTI ZARADI OSLABITEV IN REZERVACIJ PO POMEMBNIH GEOGRAFSKIH OBMOČJIH.....	34
5.9. SPREMEMBE POPRAVKOV VREDNOSTI ZARADI OSLABITEV IN SPREMEMBE REZERVACIJ ZA OSLABLJENE IZPOSTAVLJENOSTI PO VRSTAH SREDSTEV	35
6. DODATNA RAZKRITJA SKUPINE, KI UPORABLJA STANDARDIZIRAN PRISTOP	36
7. NALOŽBE V LASTNIŠKE VREDNOSTNE PAPIRJE, KI NISO VKLJUČENI V TRGOVALNO KNJIGO	37

8. OBRESTNO TVEGANJE IZ POSTAVK, KI NISO VKLJUČENE V TRGOVALNO KNJIGO.....	38
9. KREDITNA ZAVAROVANJA	39
9.1. POMEMBNEJŠE VRSTE DAJALCEV OSEBNIH JAMSTEV	41
9.2. KONCENTRACIJA KREDITNEGA TVEGANJA V OKVIRU SPREJETIH KREDITNIH ZAVAROVANJ	43
9.3. SKUPNA VREDNOST IZPOSTAVLJENOSTI, ZAVAROVANA S PREMOŽENJEM	44
9.4. SKUPNA VREDNOST IZPOSTAVLJENOSTI, ZAVAROVANA Z OSEBNIMI JAMSTVI ALI S KREDITNIMI IZVEDENIMI FINANČNIMI INSTRUMENTI.....	45
10. SISTEM PREJEMKOV, POMEMBEN POSLOVNI STIK TER NASPROTJA INTERESOV	46
10.1. SISTEM PREJEMKOV	46
10.1.1. Sistem prejemkov zaposlenih s posebno naravo dela.....	46
10.1.2. Informacije o skupnih zneskih izplačanih prejemkov	48
10.2. POMEMBEN POSLOVNI STIK	49
10.3. UPOŠTEVANJE PREDPISOV GLEDE NASPROTJA INTERESOV	53

RAZKRITJA SKUPINE ABANKE ZA LETO 2012 V SKLADU S SKLEPOM O RAZKRITJIH

Sklep o razkritjih s strani bank in hranilnic (Ur. l. št. 135/06, 21.12. 2006, Ur. l. št. 42/09, 5. 6. 2009, Ur. l. št. 85/10, 29. 10. 2010, Ur. l. št. 62/11, 5. 8. 2011, Ur. l. št. 100/2011, 9. 12. 2011), v nadaljevanju Sklep o razkritjih, se navezuje na kapitalsko regulativo, v okviru katere so opredeljena tudi javna razkritja v skladu z Direktivo kapitalskih zahtev (Capital Requirements Directive¹), ki uvaja uporabo koncepta Basel II v države Evropske unije. Evropske banke so tako zavezane k javnemu razkrivanju, ki dviguje standarde razkrivanja z namenom vzpostavitve zadostnega informiranja potencialnih investorjev ter drugih ustreznih javnosti o tveganjih, ki jih banke prevzemajo pri svojem poslovanju.

Abanka ima v skladu s kapitalsko regulativo oziroma v skladu s Sklepom o razkritjih položaj »EU nadrejene banke«, zato je treba zahteve Sklepa o razkritjih izpolnjevati na podlagi konsolidiranega finančnega položaja.

Razkritja po Sklepu o razkritjih (v nadaljevanju: razkritja po Sklepu) je potrebno objaviti na javnih spletnih straneh (na spletnem portalu Abanke) hkrati z objavo revidiranega letnega poročila. Sklep o razkritjih daje možnost, da so razkritja po Sklepu vključena v revidirano letno poročilo, v tem primeru jih ni potrebno posebej objaviti na javnih spletnih straneh, če pa so razkritja po Sklepu pripravljena ločeno od revidiranega letnega poročila, jih je potrebo objaviti na spletnem portalu banke. Sprejeta je bila odločitev, da se razkritja po Sklepu prikažejo ločeno od revidiranega letnega poročila, zato so tudi objavljena na spletnem portalu.

Razkritja po Sklepu je preverila služba notranje revizije in niso bila preverjena s strani pooblaščenega revizorja.

¹ Direktiva kapitalskih zahtev (Capital Requirements Directive) vsebuje oziroma se nanaša na Direktivo 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij, zadnjič spremenjeno z Direktivo 2010/78/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o spremembi direktiv 98/26/ES, 2002/87/ES, 2003/6/ES, 2003/41/ES, 2003/71/ES, 2004/39/ES, 2004/109/ES, 2005/60/ES, 2006/48/ES, 2006/49/ES in 2009/65/ES glede pristojnosti Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ), Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine) ter Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge).

1. Politika in cilji upravljanja s tveganji

1.1. Politika in cilji upravljanja s kreditnim tveganjem

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika oziroma nasprotne stranke do skupine. To je tveganje, da dolžnik ne bo pripravljen ali sposoben izpolniti svojih pogodbenih obveznosti v dogovorjenem roku in/ali višini. Kreditno tveganje vključuje: deželno tveganje, tveganje koncentracije, tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev in preostalo tveganje.

Deželno tveganje pomeni tveganje nastanka izgube v primeru kreditiranja kreditjemalcev v tujih državah ter je povezano z ekonomskim, socialnim in političnim okoljem dolžnikove države. Posebni vrsti deželnega tveganja sta transferno tveganje in državno tveganje. Transferno tveganje obstaja, kadar dolžnikova obveznost ni nominirana v lokalni valuti. Državno tveganje pomeni tveganje neplačila tuje države, ki nastopa kot dolžnik.

Tveganje koncentracije pomeni tveganje nastanka izgube v primeru čezmerne izpostavljenosti do posamezne osebe, skupine povezanih oseb in oseb, ki jih povezujejo skupni dejavniki tveganj, kot so isti gospodarski sektor oziroma geografsko območje ali istovrstni posli. Tveganje koncentracije lahko nastane tudi v primeru uporabe kreditnih zavarovanj.

Tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev pomeni tveganje, da bo znesek terjatve, do katerega je upravičena skupina, zmanjšan zaradi uspešno uveljavljenih ugovorov dolžnika, ki izvirajo iz pravnega razmerja s prejšnjim upnikom, na podlagi katerega je nastala ta terjatev.

Preostalo tveganje pomeni tveganje manjše učinkovitosti zavarovanj od pričakovane.

Kreditno tveganje se pojavlja na vseh področjih bančnega poslovanja, kjer nastajajo tvegane aktivne bilančne in zunajbilančne postavke. Predstavlja najpomembnejše tveganje v poslovanju skupine, zato mu vodstvo dodeljuje visoko prioriteto pri upravljanju s tveganji.

Temeljni cilj **procesa upravljanja s kreditnim tveganjem** je doseganje oziroma ohranjanje takšne kakovosti in razpršenosti kreditnega portfelja, da sta zagotovljeni stabilno in varno poslovanje ter doseganje ciljne kapitalske ustreznosti ob hkratnem maksimiranju tveganju prilagojene donosnosti. Skupina prevzema in upravlja kreditno tveganje v skladu s sprejeto **strategijo** ter politiko prevzemanja in upravljanja s kreditnim tveganjem, pri čemer zasleduje predvsem naslednje cilje:

- ◆ usmerjenost naložb v manj tvegane komitente, dejavnosti in države,
- ◆ sprejemanje primernih oblik kreditnih zavarovanj s poudarkom na njihovi kakovosti in obsegu,
- ◆ zagotavljanje razpršenosti kreditnega portfelja,
- ◆ intenzivno reševanje slabih naložb.

Proces upravljanja s kreditnim tveganjem vključuje postopke ugotavljanja, merjenja, obvladovanja in spremljanja kreditnega tveganja, vključno s poročanjem o kreditnem tveganju, ki mu skupina je ali bi mu lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju.

Postopki upravljanja kreditnega tveganja se izvajajo na ravni posameznih transakcij, dolžnikov in celotnega portfelja.

Skupina ima vzpostavljeno **strukturo in organizacijo ustreznih funkcij upravljanja s kreditnim tveganjem**. Uprava in višje vodstvo sta odgovorna za učinkovito upravljanje s kreditnim tveganjem. Del pristojnosti in pooblastil je uprava prenesla na delavce s posebnimi pooblastili in kolektivne organe odločanja (kreditni odbor, kreditno komisijo, odbor za upravljanje z bilanco, forum ICAAP). Pri upravljanju nedonosnih naložb in drugih naložb, ki zahtevajo posebno obravnavo, sodeluje odbor za naložbe v posebni obravnavi. Na ravni skupine so kot koordinacijska in posvetovalna telesa oblikovane skupine za nadzor poslovanja odvisnih družb, ki so odgovorne za spremljanje, koordinacijo in nadzor poslovanja teh družb.

Skupina ima jasno razmejene pristojnosti in naloge med enotami komercialnega poslovanja in službo za upravljanje s tveganji, ki je organizacijsko neodvisna od enot, ki prevzemajo kreditno tveganje, in je neposredno podrejena upravi. Prav tako so jasno razmejene pristojnosti med enotami komercialnega poslovanja in enotami podpore poslovanju, vključno z vodstvenimi ravnmi.

Obseg in lastnosti notranjega poročanja o kreditnem tveganju omogočajo ustrezen pretok informacij navzgor in navzdol ter med organizacijskimi enotami, kar zagotavlja pravočasno sprejemanje odločitev vseh vodstvenih ravni v skupini glede ukrepov za obvladovanje kreditnega tveganja in spremljanje rezultatov teh ukrepov. Uveljavljena je praksa izdelave rednih in po potrebi izrednih poročil o kreditnem tveganju, ki se prevzema v okviru poslovanja. Nadzorni svet četrtletno obravnava poročilo o izpostavljenosti raznovrstnim tveganjem, kamor sodijo tudi kreditna tveganja.

Merjenje kreditnega tveganja:

a) Krediti

Izpostavljenost skupine kreditnemu tveganju je odvisna od treh komponent kreditnega tveganja: višine izpostavljenosti, verjetnosti neplačila dolžnika, ki jo odraža njegova bonitetna ocena, ter od stopnje poplačila dolga v primeru neplačila, ki je odvisna od zavarovanja in izterjave.

Za merjenje kreditnega tveganja ima skupina izdelane interne metodologije za razvrščanje dolžnikov in terjatev v bonitetne skupine A, B, C, D in E.

V bonitetno skupino A, ki predstavlja najmanjše kreditno tveganje, se razvrščajo dolžniki z najvišjo kreditno sposobnostjo, za katere se ocenjuje, da bodo redno poravnali dospele obveznosti. V bonitetno skupino B se razvrščajo dolžniki, katerih finančni položaj je nekoliko slabši, skupina pa ne pričakuje večjih težav pri poravnavanju njihovih dospelih obveznosti. V bonitetno skupino C se razvrščajo dolžniki, za katere se ocenjuje, da denarni tokovi ne bodo zadostovali za redno poravnavanje vseh dospelih obveznosti, so bodisi podkapitalizirani ali nimajo zadostnih dolgoročnih virov sredstev za financiranje dolgoročnih naložb. V bonitetno skupino D se razvrščajo dolžniki, ki so nesolventni ali so v sanaciji oziroma postopku prisilne poravnave in pri katerih obstaja velika verjetnost neplačila, vendar se utemeljeno pričakuje vsaj delno poplačilo terjatev. V najbolj tvegano bonitetno skupino E se razvrščajo dolžniki, ki so v stečaju, in dolžniki, pri katerih se ocenjuje, da niso sposobni poravnati obveznosti. Pri razvrščanju tujih dolžnikov se upošteva tudi deželno tveganje.

Podjetja so razvrščena v devet bonitetnih razredov (bonitetne skupine od A do D so razdeljene še v dva bonitetna razreda). Razvrščanje dolžnikov in terjatev temelji na kvantitativnih in kvalitativnih merilih, pri čemer se upoštevajo ocena finančnega položaja posameznega dolžnika, zmožnost zagotovitve zadostnega denarnega pritoka za odplačilo dolga v prihodnosti, rednost poravnavanja obveznosti dolžnika do skupine ter kakovost in obseg zavarovanja.

Skupina izvaja tudi lastne analize kreditnega tveganja tujih bank in držav, pri čemer med drugim upošteva bonitetne ocene in bonitetna poročila zunanjih bonitetnih institucij, pri ocenjevanju držav pa tudi bonitetne ocene izvoznih kreditnih agencij.

Vsi dolžniki so razvrščeni v ustrezno bonitetno skupino pred odobritvijo kredita. Skupina ves čas trajanja pravnega razmerja, ki je temelj nastanka kreditne izpostavljenosti, spremlja poslovanje dolžnika in kakovost zavarovanja. Prav tako redno ocenjuje višino pričakovanih kreditnih izgub ter oblikuje potrebno višino oslabitev in rezervacij v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

b) Dolžniški vrednostni papirji

Pri upravljanju kreditnega tveganja iz naslova dolžniških vrednostnih papirjev skupina uporablja interne bonitetne ocene in zunanje bonitetne ocene bonitetnih agencij Fitch Ratings in Moody's Investors Service, tako za vrednostne papirje kot njihove izdajatelje. Limitni sistem dovoljuje investiranje v dolžniške vrednostne papirje boljše kreditne kakovosti. Investiranje v finančne instrumente tujih izdajateljev brez bonitetne ocene mednarodne bonitetne agencije ni dovoljeno. Skupina se izogiba naložbam v podrejene in strukturirane dolžniške finančne instrumente.

c) Prevzete kreditne in pogojne obveznosti

Prevzete kreditne in pogojne obveznosti predstavljajo garancije, akreditivi ter neizkoriščeni deli odobrenih kreditov, limitov in kreditnih linij. Osnovni namen teh instrumentov je zagotoviti denarna sredstva komitent, ko jih ta zahteva. Garancije in nepreklicni stand by akreditivi predstavljajo nepreklicno jamstvo, da bo skupina izvršila plačilo, če komitent ne bo izpolnil svojih obveznosti do tretjih oseb. Iz naslova prevzetih kreditnih in pogojskih obveznosti je skupina potencialno izpostavljena izgubi iz kreditnega tveganja. Za merjenje kreditnega tveganja se pri teh instrumentih uporablja enaka metodologija kot pri kreditih.

d) Izvedeni finančni instrumenti

Pri izvedenih finančnih instrumentih, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC), je skupina izpostavljena kreditnemu tveganju nasprotne stranke, to je tveganju, da nasprotna stranka ne bo (pravočasno) izpolnila svojih pogodbenih obveznosti. Kreditno tveganje nasprotne stranke je enako vrednosti izpostavljenosti iz naslova teh poslov. Izpostavljenost iz posameznega posla se izračuna kot seštevek trenutne tržne vrednosti posla in potencialne izpostavljenosti.

Skupina se izogiba poslovanju z nasprotnimi strankami slabše kreditne kakovosti. V primeru sklepanja poslov s strankami slabše kreditne kakovosti skupina zahteva ustrezna zavarovanja.

Orodja za zmanjševanje kreditnega tveganja

a) Kreditni limiti

Skupina zmanjšuje kreditno tveganje z vzpostavitvijo in spremljanjem kreditnih limitov na ravni posameznih oseb in skupin povezanih oseb. Prav tako so vzpostavljeni strukturni limiti izpostavljenosti za posamezne gospodarske dejavnosti, geografska območja, pri izpostavljenosti do bank pa tudi po posameznih produktih. Za učinkovito obvladovanje tveganja koncentracije, ki izhaja iz portfelja kreditov, zavarovanih z vrednostnimi papirji, so vzpostavljeni in se spremljajo limiti za obseg kreditov, zavarovanih z vrednostnimi papirji, in limiti za obseg vrednostnih papirjev, prejetih v zastavo. Limitni sistem je tudi osnovno orodje za uspešno upravljanje kreditnega tveganja iz naslova pozicij v dolžniških vrednostnih papirjih, pozicij v izvedenih finančnih instrumentih ter v poslih začasne prodaje oziroma nakupa vrednostnih papirjev. Limiti izpostavljenosti kreditnemu tveganju zagotavljajo razpršenost kreditnega portfelja.

Višino kreditnih limitov predlaga Služba za upravljanje s tveganji, pri čemer upošteva tudi regulatorno predpisane omejitve. Odobranje kreditnih limitov je v pristojnosti odbora za

upravljanje z bilanco oziroma kreditnega odbora, odvisno od vrste kreditnega limita. Vsako veliko izpostavljenost do posamezne osebe oziroma skupine povezanih oseb ter limite za osebe v posebnem razmerju z banko mora predhodno odobriti nadzorni svet.

Zaradi združitve dveh obstoječih skupin povezanih oseb v eno skupino povezanih oseb je skupina konec leta 2011 oblikovala novo razširjeno skupino povezanih oseb, zaradi česar je bila presežena največja dopustna izpostavljenost. Skupina je v letu 2012 zmanjševala izpostavljenost do te skupine v skladu s sprejetimi ukrepi, vendar je po stanju na dan 31. december 2012 še vedno presegala največjo dopustno izpostavljenost, deloma tudi zaradi znižanja kapitala banke. V januarju 2013 je bila izpostavljenosti do te skupine povezanih oseb usklajena z zakonsko predpisanimi omejitvami.

Kreditni limiti so določeni in se spremljajo v skladu z internimi metodologijami. Skupina sproti spremlja kreditne limite in skrbi za razpršenost kreditnega portfelja.

b) Kreditna zavarovanja (zastava premoženja in osebna jamstva)

Poleg limitnega sistema skupina za zmanjševanje kreditnega tveganja uporablja tudi kreditna zavarovanja. V ta namen ima izdelano politiko kreditnih zavarovanj, v kateri so opredeljene posamezne vrste stvarnih in osebnih kreditnih zavarovanj, ki jih skupina sprejema, ter postopki ugotavljanja in spremljanja primernosti in vrednosti kreditnih zavarovanj. Najpogostejše vrste zavarovanja so zavarovanje z nepremičninami, jamstvi in vrednostnimi papirji.

Skupina sprejema v okviru stvarnih kreditnih zavarovanj predvsem zavarovanja z nepremičninami, premičninami, denarnimi terjatvami, bančnimi vlogami pri kreditni instituciji in vrednostnimi papirji. V okviru osebnih kreditnih zavarovanj skupina sprejema predvsem solidarna poroštva podjetij in fizičnih oseb, jamstva Republike Slovenije, jamstva zavarovalnic in garancije bank.

Skupini je pri odobranju kreditov najpomembnejša kreditna sposobnost posojilojemalca, ki omogoča poravnavo vseh obveznosti, prejeta kreditno zavarovanje služi kot sekundarni vir poplačila kredita. Kakovost zavarovanja ter razmerje med kreditom in vrednostjo zavarovanja, ki ju zahteva skupina, sta odvisna od bonitete kreditjemalca in ročnosti kredita. Kreditna zavarovanja zmanjšujejo izgube iz kreditnega tveganja, znižujejo kapitalske zahteve in izboljšujejo izterljivost zapadlih terjatev. V letu 2012 se je delež zavarovanih kreditov v skupnem znesku kreditov povečal.

Skupina zmanjšuje kreditno tveganje z uporabo kreditnih zavarovanj, vendar lahko to sočasno vpliva na nastanek ali porast drugih tveganj (npr. pravno, operativno, likvidnostno ali tržno tveganje), zato skupina pri uporabi kreditnih zavarovanj ustrezno pozornost namenja preostalemu tveganju. To tveganje na primer obstaja, kadar je zastavljeno premoženje prevrednoteno ali kadar obstaja problem unovčenja zavarovanja oziroma le-tega ni mogoče unovčiti v razumnem času.

Zaradi nadaljnjega poslabševanja slovenskega gospodarstva v letu 2013, morebitnega vpliva sprejetih in pričakovanih ukrepov fiskalne konsolidacije in nelikvidnih trgov je realnost predpostavk za oceno poštene vrednosti zavarovanj, ki ne temeljijo na razpoložljivih tržnih podatkih, sama po sebi negotova.

c) Okvirne pogodbe o pobotu

Skupina dodatno zmanjšuje kreditno tveganje s sklepanjem okvirnih pogodb o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje oziroma začasnega odkupa vrednostnih papirjev in posle z izvedenimi finančnimi instrumenti oziroma druge posle z instrumenti kapitalskega trga. Sklepanje teh poslov je mogoče le z nasprotnimi strankami, s katerimi ima skupina podpisane okvirne pogodbe. Posli se ponavadi poravnajo na bruto osnovi, v primeru neplačila pa se zaključijo in poravnajo na neto osnovi.

d) Finančne zaveze in druga določila v kreditnih pogodbah

Kreditno tveganje skupina dodatno zmanjšuje s finančnimi zavezami in drugimi pogodbenimi določili, ki jih vključuje v kreditne pogodbe. Najpogosteje uporabljeni sta pogodbeni določili »pari passu«² in »negative pledge«³, pogosto pa so v pogodbe vključene tudi dodatne zahteve po poročanju. Finančne zaveze so izbrane finančne kategorije oziroma finančni kazalniki, ki jih mora kreditojemalec v času trajanja kreditnega razmerja izpolnjevati v dogovorjeni višini. Največkrat se nanašajo na strukturo virov financiranja in izkaz poslovanja. Skupina redno spremlja izpolnjevanje teh omejitev.

Upravljanje kreditnega tveganja v izjemnih razmerah

Skupina izvaja aktivnosti, ki omogočajo zmanjševanje kreditnega tveganja in ublažitev vpliva izjemnih razmer na njeno poslovanje. O razvoju dogodkov redno obvešča nadzorni svet.

Ker so se zaostrene gospodarske razmere nadaljevale tudi v letu 2012, je skupina nadaljevala z ukrepi, ki temeljijo na zaostrenih kreditnih standardih. S strožjim sistemom kreditnih limitov je omejevala izpostavljenost do bolj tveganih dolžnikov, dejavnosti in držav. Zaradi poslabšanja kreditne sposobnosti strank in povečanja zamud plačil so bile izvedene potrebne prerazvrstitve v slabše bonitetne skupine. Glede na pričakovane izgube iz kreditnega tveganja so se povečale oslabitve in rezervacije.

Skupina je vseskozi aktivno spremljala poslovanje dolžnikov, predvsem z vidika ustreznosti njihovega denarnega toka, v okviru danih možnosti je pridobivala dodatna zavarovanja ob poslabšanju kakovosti oziroma nezadostnem obsegu obstoječega zavarovanja, spremljala je izpolnjevanje finančnih in drugih zavez v kreditnih pogodbah ter izboljševala postopke za učinkovito izterjavo terjatev. Kjer je bilo potrebno, je izvedla tudi aktivnosti restrukturiranja terjatev. Skupina ima vzpostavljene mehanizme za pravočasno prepoznavanje poslabšanja finančnega položaja dolžnikov, ki zahtevajo podrobnejše spremljanje in določitev načina njihove nadaljnje obravnave. Z opisanimi postopki skupina skrbi za učinkovito reševanje slabih naložb.

1.2. Politika in cilji upravljanja s tržnimi tveganji

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Tržna tveganja predstavljajo negotovost, ki se zaradi neugodnih sprememb dejavnikov tveganj, kamor uvrščamo obrestne mere, devizne tečaje, kreditne razmike, cene finančnih instrumentov, cene blaga in druge pomembne dejavnike, lahko izrazi v neugodni spremembi vrednosti finančnega instrumenta oziroma v izgubi. V skupini ločeno spremljamo izpostavljenost tržnim tveganjem iz naslova pozicij trgovalne in bančne knjige. Tržna tveganja primarno nastajajo pri aktivnostih, ki se izvajajo v sektorju investicijskega bančništva in sektorju zakladništva. Pozicije trgovalne knjige vključujejo predvsem pozicije v lastniških in dolžniških finančnih instrumentih, valutnih poslih, blagu in izvedenih finančnih instrumentih, ki jih skupina namerava v kratkem roku prodati in s tem ustvariti dobiček. Del trgovalne knjige so tudi pozicije v izvedenih finančnih instrumentih, ki so namenjene ščitenju trgovalnih pozicij ali pa so del politike zapiranja pozicij v okviru poslovanja s strankami. Med pozicije bančne knjige uvrščamo strateške pozicije ter pozicije

² Z omenjeno določbo banka nalaga kreditojemalcu, da bo banki zagotovil najmanj enak položaj, kot ga imajo drugi njegovi upniki in da bo opustil dejanja, ki bi za posledico imela neenakomerno poplačilo terjatev oziroma ugodnejši položaj drugih upnikov, razen če ne bi istočasno Abanki zagotovili najmanj enakega položaja v obliki in z vsebino, ki je sprejemljiva za Abanko.

³ Z omenjeno določbo banka nalaga kreditojemalcu, da le-ta do popolnega poplačila kredita iz te pogodbe ne bo, brez predhodnega soglasja Abanke, ustanovil hipoteke, zemljiškega dolga, zastavne pravice, pridržne pravice, sklepal cesije (odkup terjatev), prenašal lastninske pravice v zavarovanje ali kakorkoli drugače obremenjeval svojega nepremičnega, premičnega ali drugega premoženja, terjatev ali prihodkov v korist tretjih oseb.

v dolžniških in lastniških finančnih instrumentih, valutnih poslih ter izvedenih finančnih instrumentih, ki jih skupina drži na daljši rok oziroma so namenjeni uravnavanju bilance.

Med tržna tveganja spadajo pozicijsko tveganje, valutno tveganje, tveganje spremembe cen blaga in tveganje preseganja največjih dopustnih izpostavljenosti na podlagi trgovanja.

Pozicijsko tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi spremembe cen finančnih instrumentov, ki ga tvorita splošno in posebno pozicijsko tveganje. Posebno pozicijsko tveganje je tveganje spremembe cene finančnega instrumenta zaradi dejavnikov v zvezi z njegovim izdajateljem oziroma pri izvedenem finančnem instrumentu v zvezi z izdajateljem osnovnega finančnega instrumenta. Splošno pozicijsko tveganje je tveganje spremembe cene finančnega instrumenta pri dolžniškem finančnem instrumentu zaradi spremembe ravni obrestnih mer oziroma pri lastniškem finančnem instrumentu zaradi cenovnih gibanj na kapitalskem trgu, ki niso povezana s posebnimi lastnostmi posameznih finančnih instrumentov.

Valutno tveganje v okviru tržnih tveganj je tveganje padca vrednosti finančnih instrumentov zaradi neugodne spremembe tečajev valut.

Tveganje spremembe cen blaga je tveganje nastanka izgub pri pozicijah v blagu oziroma izvedenih finančnih instrumentih na blago zaradi neugodnih sprememb cen blaga.

Tveganje preseganja največjih dopustnih izpostavljenosti na podlagi trgovanja je tveganje preseganja največjih dopustnih izpostavljenosti iz trgovanja do posamezne osebe.

Strategija upravljanja s tržnimi tveganji temelji na sposobnosti skupine za prevzemanje tržnih tveganj, obstoječih in pričakovanih tržnih razmerah, realiziranih in planiranih finančnih podatkih, veljavnih predpisih in na obstoječih sistemih upravljanja s tveganji. Skupina je v letu 2012 izkazovala nizko nagnjenost do prevzemanja tržnih tveganj. Sledila je politiki bistveno manjšega obsega trgovalne dejavnosti, visoke razpršenosti portfeljev, investiranja v visoko likvidne finančne naložbe v države boljše kreditne kakovosti, pri čemer se je izogibala naložbam s špekulativno bonitetno oceno. Trgovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti temelji na politiki zapiranja pozicij ter sklepanja poslov z nasprotnimi strankami boljše kreditne kakovosti. Tovrstni posli se sklepajo večinoma za zaščito pred finančnimi tveganji.

Cilj **procesa upravljanja tržnih tveganj** je omejevanje nastanka izgube pri investiranju v finančne instrumente trgovalne in bančne knjige ob hkratnem upoštevanju priložnosti in potencialnih nevarnosti na kapitalskih trgih ter ciljne kapitalske ustreznosti. Skupina želi doseči čim boljše razmerje med ustvarjenim donosom in prevzetim tveganjem. Skupina upravlja tržna tveganja skladno s Politiko upravljanja s tržnimi tveganji.

Proces upravljanja s tržnimi tveganji vključuje:

- ◆ postopke ugotavljanja (prepoznavanja), merjenja/ocenjevanja, spremljanja in obvladovanja tržnih tveganj,
- ◆ notranje poročanje o tržnih tveganjih.

Prepoznavanje tveganj opredeljuje obstoječa in potencialna tveganja, ki se nanašajo na pozicije trgovalne in bančne knjige. Pred uvedbo novih storitev in vstopom na nove trge je treba opredeliti tveganja in proces upravljanja s tveganji. Vsako leto je pripravljena Strategija trgovanja, v kateri so prikazana potencialna tveganja in način njihovega upravljanja. Strategijo trgovanja odobri nadzorni svet.

Sistem limitov za dejavnosti trgovanja s finančnimi instrumenti omogoča učinkovito razpršenost tveganj ob upoštevanju danih priložnosti na kapitalskih trgih in kapitalske ustreznosti skupine.

Služba za upravljanje s tveganji določa sistem limitov predvsem na podlagi veljavnega in planiranega kapitala, rezultata poslovnega izida in sprejemljivega tveganja. Limitni sistem vsebuje kreditne in pozicijske limite, limite največje dovoljene izgube, limite na tržnost tečajev sklenjenih poslov, limite VaR in limite po posameznih pooblaščenih osebah.

Skupina ima vzpostavljen tudi limitni sistem za poslovanje z dolžniškimi in lastniškimi finančnimi instrumenti bančne knjige, s čimer zasleduje politiko investiranja v obveznice boljše kreditne kakovosti in večje kreditne razpršenosti ter omejuje največjo dovoljeno izgubo.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja tržnih tveganj** velja, da sta uprava in višje vodstvo odgovorna za učinkovito upravljanje tržnih tveganj. Uprava je pooblastila za odobravanje limitov s področja tržnih tveganj prenesla na odbor za upravljanje z bilanco.

Pristojnosti in naloge so jasno razmejene med trgovalnimi organizacijskimi enotami (sektor zakladništva, sektor investicijskega bančništva), podpornimi službami, kontrolnim centrom in službo za upravljanje s tveganji, ki je organizacijsko neodvisna od enot, ki tržna tveganja prevzemajo.

Za **obseg in lastnosti notranjega poročanja o tržnih tveganjih** velja, da kontrolni center za zakladništvo in investicijsko bančništvo dnevno izračunava izkoriščenost limitov trgovanja in poslovanja s finančnimi instrumenti bančne knjige ter o njih poroča upravi, višjemu vodstvu, trgovalnim organizacijskim enotam in službi za upravljanje s tveganji. Odbor za upravljanje z bilanco mesečno spremlja poročilo o izpostavljenosti tržnemu tveganju z vidika izkoriščenosti limitov, višine tvegane vrednosti (VaR), rezultatov testiranja izjemnih razmer ter analize občutljivosti, ločeno za trgovalno in bančno knjigo. Nadzorni svet četrletno obravnava poročilo o izpostavljenosti skupine raznovrstnim tveganjem, kamor sodijo tudi tržna tveganja.

Sistem merjenja tržnih tveganj sestoji iz procesa analiziranja in ovrednotenja tveganj, kar vključuje oceno pogostosti nastanka določenega potencialnega dogodka in višine njegove posledice. Tržna tveganja se redno merijo s pomočjo:

- ◆ metode tvegane vrednosti (angl. Value-at-Risk oziroma VaR),
- ◆ testiranja izjemnih razmer,
- ◆ analize občutljivosti in
- ◆ izračuna kapitalskih zahtev za tržna tveganja po standardiziranem pristopu.

Skupina se zaveda omejitev uporabnosti metode VaR v obdobjih skrajno neugodnih tržnih razmer. Zato skupina izvaja teste izjemnih razmer, ki odražajo potencialni vpliv izjemnih, a kljub temu možnih okoliščin na finančnih trgih na vrednost finančnih instrumentov.

Tržna tveganja se merijo tudi z analizami občutljivosti, s katerimi se meri vpliv sprememb različnih dejavnikov tveganja (kot so obrestne mere, devizni tečaji, delniški indeksi in kreditni razmiki) na dobiček in kapital.

Osnovno orodje za uspešno upravljanje tržnih tveganj predstavlja primeren limitni sistem. Za **varovanje pred tržnimi tveganji in za njihovo zmanjševanje** sta vzpostavljena sistem limitov za dejavnosti trgovanja ter sistem limitov za poslovanje z lastniškimi in dolžniškimi finančnimi instrumenti bančne knjige. Kontrola tržnih tveganj se dnevno izvaja prek limitnega sistema ter jasnih smernic glede odgovornosti in pristojnosti pri prevzemanju tveganj.

Pri glavnini trgovanja z izvedenimi finančnimi instrumenti se izpostavljenost pozicijskemu, obrestnemu in valutnemu tveganju zmanjšuje z zasledovanjem politike zapiranja pozicij. Tržna tveganja se zavarujejo z nasprotnim poslom.

1.2.1. Politika in cilji upravljanja z valutnim tveganjem

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Valutno tveganje pomeni izpostavljenost skupine posledicam sprememb tečajev tujih valut, ki v primeru neugodnih gibanj zmanjšujejo dohodek skupine.

Strategija upravljanja z valutnim tveganjem je osredotočena na izpostavljenost tveganju v skladu s postavljenimi omejitvami in sposobnostjo skupine za prevzemanje tveganj glede na prihodke in kapitalsko ustreznost. Skupina prepoznava, meri, upravlja in nadzoruje valutno tveganje v skladu s sprejeto politiko upravljanja z valutnim tveganjem. **Proces upravljanja z valutnim tveganjem** vključuje postopke za obvladovanje valutnega tveganja skupaj z notranjim poročanjem.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja z valutnim tveganjem** velja, da izvajanje politike spremlja in nadzira odbor za upravljanje z bilanco, za operativno uravnavanje valutnega tveganja in usklajevanje odprtih pozicij s postavljenimi limiti med dnem in preko noči pa skrbi sektor zakladništva.

Za **obseg in lastnosti notranjega poročanja** je uveljavljena praksa izdelave dnevnih poročil o izpostavljenosti valutnemu tveganju, dnevnih izračunov o največjih možnih izgubah iz naslova odprtih deviznih pozicij ter rednih mesečnih poročil o izpostavljenosti valutnemu tveganju, ki jih na sejah obravnava odbor za upravljanje z bilanco. Nadzorni svet četrletno obravnava poročilo o izpostavljenosti raznovrstnim tveganjem, kamor sodi tudi valutno tveganje.

Sistem merjenja valutnega tveganja zajema dnevno spremljanje neto pozicij v tujih valutah po posamezni valuti in skupinah valut ter dnevno izračunavanje največje dovoljene izgube iz naslova valutnega tveganja z uporabo metode tvegane vrednosti (angl. VaR). Merjenje in ocenjevanje valutnega tveganja potekata v skladu s sprejeto metodologijo, v okviru katere so opredeljeni tudi testi izjemnih razmer, s katerimi lahko skupina oceni možnost izgube v primeru večjega nihanja tečajev tujih valut.

Skupina izvaja **varovanje pred valutnim tveganjem oziroma ga zmanjšuje**, saj je izpostavljena vplivom nihanja pomembnejših tečajev tujih valut na njeno finančno stanje in denarne tokove. Skupina je v letu 2012 tekoče usklajevala razlike med nakupi in prodajami tujih valut, ki so izhajale pretežno iz opravljanja plačilnega prometa. Izpostavljenost iz finančnih instrumentov v tujih valutah je bila zelo nizka in v skladu s postavljenimi limiti.

1.2.2. Politika in cilji upravljanja z obrestnim tveganjem

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Obrestno tveganje pomeni izpostavljenost finančnega položaja skupine neugodnim spremembam tržne ravni obrestnih mer. Skupina je izpostavljena vplivom nihanja glavnih tržnih obrestnih mer tako na njeno tveganje poštene vrednosti kot na tveganje denarnih tokov. Obrestno tveganje poštene vrednosti je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi sprememb tržnih obrestnih mer. Obrestno tveganje denarnih tokov je tveganje, da bodo prihodnji denarni tokovi iz finančnega instrumenta nihali zaradi sprememb tržnih obrestnih mer. Kot posledica teh sprememb se spreminjajo tudi obrestne marže in dobiček.

V skladu s **strategijo upravljanja z obrestnim tveganjem** skupina omejuje obseg obrestnega tveganja z vzpostavitvijo limitnega sistema in z opredelitvijo potrebnega notranjega kapitala. Skupina obvladuje obrestno tveganje z usklajevanjem virov sredstev in naložb po njihovi zapadlosti, višini in načinu določanja obrestnih mer ter z uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

Skupina redno izračunava tudi vpliv spremembe obrestnih mer na neto obrestne prihodke in vrednost kapitala s standardnim obrestnim šokom.

Skupina izvaja učinkovit **proces upravljanja z obrestnim tveganjem**, ki omogoča, da ostaja raven tveganja v sprejemljivih mejah. Skupina prepoznava, meri, upravlja, nadzoruje in spremlja obrestno tveganje v skladu s sprejeto politiko upravljanja z obrestnim tveganjem. Proces upravljanja z obrestnim tveganjem vključuje postopke za obvladovanje obrestnega tveganja ob učinkovitem notranjem poročanju.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja z obrestnim tveganjem** velja, da izvajanje politike spremlja odbor za upravljanje z bilanco, uravnavanje obrestnega tveganja ter izpolnjevanje zahtev in postavljenih omejitev pa je odgovornost sektorja zakladništva.

Skladno s potrebami **notranjega poročanja** skupina spremlja obrestno tveganje, ki izhaja iz poslov trgovanja, v sklopu spremljanja tržnih tveganj, kjer za merjenje tveganja uporablja metodo tvegane vrednosti (angl. VaR), testiranje izjemnih razmer in analizo občutljivosti. Izpostavljenost obrestnemu tveganju bančne knjige mesečno spremlja in nadzira odbor za upravljanje z bilanco banke, četrletno pa poročilo o izpostavljenosti obrestnemu tveganju obravnava nadzorni svet.

Merjenje obrestnega tveganja, ki izhaja iz neuskkljenih postavk bančne knjige, se izvaja na podlagi obrestnih vrzeli. Grupirani denarni tokovi se razporedijo v posamezne časovne razrede glede na prvo ponovno določitev obrestnih mer oziroma pogodbeno zapadlost. Za razporeditev postavk brez končnega roka zapadlosti skupina uporablja interno metodologijo. Spremljanje in izdelava poročil o odprtih pozicijah potekata na mesečni ravni.

Skupina je pri svojem poslovanju izpostavljena nihanju obrestnih mer, zato je pomembno, da meri svojo občutljivost na spremembe obrestnih mer in temu primerno uravnava svoj izkaz finančnega položaja. Skupina redno izračunava vpliv sprememb obrestnih mer na dobiček in kapital.

Za spremljanje učinkovitosti načinov za **varovanje pred obrestnim tveganjem in njegovo zmanjševanje** skupina redno ocenjuje lastno sposobnost prevzemanja tveganj v skladu s sprejeto metodologijo. Za zmanjševanje izpostavljenosti obrestnemu tveganju je skupina uporabljala izvedene finančne instrumente na obrestno mero.

V letu 2012 je vladala velika negotovost na področju gibanja obrestnih mer. Zaradi zniževanja bonitetnih ocen držav in bank po svetu in v Sloveniji so rasli kreditni pribitki, medtem ko so se obrestne mere Euribor močno znižale. Zaostrene razmere na mednarodnih finančnih trgih so povzročile, da je Evropska centralna banka v mesecu juliju znižala izhodiščno obrestno mero z enega odstotka na zgodovinsko nizko raven 0,75 odstotka ter obrestno mero za depozite na 0 odstotkov.

V strukturi obrestnih mer za obveznosti je bil delež prejetih virov sredstev s fiksno obrestno mero konec leta 2012 na enaki ravni kot konec leta 2011. Skupini je z aktivno vlogo pri uravnavanju bilance uspelo ohraniti obrestne vrzeli v daljših časovnih razredih na relativno nizki in stabilni ravni.

1.3. Politika in cilji upravljanja z likvidnostnim tveganjem

(10. in 23 a. člen Sklepa o razkritjih)

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki vključuje tveganje zagotavljanja virov likvidnosti in tržno likvidnostno tveganje.

Tveganje zagotavljanja virov likvidnosti je tveganje, da skupina ne bo sposobna pravočasno izpolniti svojih dospelih obveznosti oziroma da je skupina zaradi nezmožnosti zagotavljanja zadostnih virov sredstev za poravnavo obveznosti ob zapadlosti prisiljena zagotavljati potrebna sredstva s pomembno višjimi stroški od običajnih.

Tržno likvidnostno tveganje je tveganje nastanka izgube, ko pozicije (v finančnih instrumentih) ni mogoče odprodati ali nadomestiti v kratkem času brez pomembnega vpliva na tržno ceno, bodisi zaradi nezadostne globine trga bodisi zaradi tržnih neravnovesij ali drugih vzrokov.

Strategija upravljanja z likvidnostnim tveganjem temelji na skrbnem in varnem poslovanju ter vključuje preudarno upravljanje sredstev in obveznosti do virov sredstev (bilančnih in zunajbilančnih) ter uravnoteženo strategijo zadolževanja, tako da je skupina v vsakem trenutku sposobna pravočasno izpolnjevati zapadle obveznosti (likvidnost) oziroma trajno sposobna izpolniti vse svoje obveznosti (solventnost).

Skupina skrbi za zagotavljanje ustrezne višine in strukture likvidnostnih rezerv. Pri tem upošteva tržno likvidnostno tveganje, to je tveganje nastanka izgube, ko pozicije (v finančnih instrumentih) ni mogoče odprodati ali nadomestiti v kratkem času brez pomembnega vpliva na tržno ceno.

Proces upravljanja likvidnostnega tveganja poteka v skladu s sprejeto politiko upravljanja z likvidnostnim tveganjem. Proces upravljanja z likvidnostnim tveganjem vključuje postopke in pravila za izvajanje ukrepov prepoznavanja, ocenjevanja, spremljanja in poročanja, zmanjšanja tveganja in izoginitve tveganju.

Upravljanje likvidnostnega tveganja vključuje:

- ◆ celovito planiranje in nadziranje prihodnjih denarnih tokov, ki zajema dnevno financiranje z namenom zagotovitve izpolnjevanja prevzetih obveznosti in obnavljanje virov ob njihovi zapadlosti;
- ◆ vzdrževanje portfelja tržno zelo likvidnih sredstev, ki se lahko hitro unovčijo, kot zaščita pred nepredvidenimi gibanji denarnih tokov;
- ◆ ocenjevanje tržnega likvidnostnega tveganja;
- ◆ spremljanje koeficientov bilančne likvidnosti glede na zahteve skupine in predpise;
- ◆ upravljanje koncentracije in profila zapadlih obveznosti;
- ◆ predvidevanje uravnavanja likvidnosti v različnih scenarijih in izvajanje testov izjemnih likvidnostnih razmer;
- ◆ spremljanje likvidnostnega položaja celotnega bančnega sistema in narodnega gospodarstva;
- ◆ sprejemanje ustrezne politike likvidnosti glede na dane razmere;
- ◆ postavitev ustreznega razmerja med stroški, koristmi in tveganji pri zagotavljanju likvidnosti.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja z likvidnostnim tveganjem** velja, da izvajanje politike spremljata in nadzorujeta odbor za upravljanje z bilanco in likvidnostna komisija. Za uravnavanje likvidnosti je odgovoren sektor zakladništva.

V skladu s potrebami **notranjega poročanja** se meritve in projekcije denarnih tokov izvajajo za naslednji dan, teden in mesec, saj so to ključna obdobja za upravljanje operativne likvidnosti. Prav

tako se redno izvajajo meritve likvidnosti za daljša časovna obdobja z namenom nadziranja likvidnostne izpostavljenosti v teh časovnih obdobjih in obvladovanja potencialnih likvidnostnih kriz. Izhodišče pri teh projekcijah so pogodbeno določene zapadlosti finančnih obveznosti, pričakovani datumi izterjave finančnih sredstev in ocena pričakovanih gibanj nestabilnih virov sredstev. Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju dnevno spremlja in nadzoruje likvidnostna komisija, mesečno pa odbor za upravljanje z bilanco banke. Nadzorni svet četrletno obravnava poročilo o izpostavljenosti raznovrstnim tveganjem, kamor sodi tudi likvidnostno tveganje.

Postopki **merjenja likvidnostnega tveganja** vključujejo kvalitativne in kvantitativne ocene za merjenje tveganja. Skupina ima lastne metodologije za ugotavljanje, merjenje, obvladovanje in spremljanje likvidnosti, ki omogočajo usklajevanje dejanskih in potencialnih virov likvidnosti z dejansko in potencialno porabo likvidnih sredstev v določenih časovnih obdobjih. Skupina spremlja primernost likvidnih sredstev in njihovo razpoložljivost. Pri oceni likvidnosti upošteva predvsem zmožnost, da na podlagi teh sredstev pridobi likvidnost v kratkem času. Skupina spremlja tudi porazdelitev stroškov, koristi in tveganj pri zagotavljanju likvidnosti, za kar ima tudi izdelano metodologijo, ki zajema vse pomembne postavke sredstev in obveznosti, zunajbilančne postavke in vse stroške v zvezi z likvidnostjo. Skupina navedeno metodologijo redno nadgrajuje.

Skupina redno nadgrajuje metodologijo za izdelavo pričakovanih denarnih tokov. Za oceno odstopanj pričakovanih denarnih tokov od pogodbenih se uporabljajo predpostavke, ki temeljijo na historičnih podatkih, izračunane predpostavke pa se redno testirajo.

Pretežen del likvidnostnih rezerv, ki jih je imela skupina v letu 2012 za poravnavo bilančnih obveznosti in za kritje zunajbilančnih obveznosti so predstavljali dolžniški vrednostni papirji, po obsegu drugo najpomembnejšo postavko pa so konec leta predstavljala denarna sredstva. Skupina nima zunajbilančnih obveznosti, ki bi presegale pogodbeno določene obveznosti.

Za **varovanje oziroma zmanjševanje likvidnostnega tveganja** se izvaja skrbno upravljanje s sredstvi in njihovimi viri, kar je temelj varnega poslovanja skupine, pri čemer se zasledujejo naslednji cilji:

- ◆ sposobnost izpolnjevanja vseh obveznosti, povezanih z bilančnimi in zunajbilančnimi denarnimi odtoki na kratek rok,
- ◆ minimiziranje stroškov vzdrževanja likvidnosti,
- ◆ predvidevanje nastopa izjemnih okoliščin oziroma kriznih razmer ter izvajanje sprejetih kriznih načrtov v primeru njihovega pojava.

Skupina za zmanjševanje likvidnostnega tveganja uporablja limitni sistem, ki zajema izpolnjevanje predpisanih zahtev Banke Slovenije in interno določenih limitov ter spremljanje ciljnih strukturnih količnikov likvidnosti. V letu 2012 je skupina zaostрила zahteve iz limitnega sistema s spremembo dovoljenih vrednosti določenih kazalcev likvidnosti in z vzpostavitvijo dodatnih limitov.

Za varovanje pred likvidnostnim tveganjem se uporabljata metodologija za ugotavljanje in merjenje likvidnostnega tveganja pripravljen pa je tudi krizni načrt za primer likvidnostne krize. Skupina se varuje pred likvidnostnim tveganjem tako, da skrbno upravlja s portfeljem likvidnostnih rezerv in skrbi za ustrezne vire financiranja. Pri tem skrbi za čim večjo razpršenost svojih virov financiranja.

Za spremljanje učinkovitosti načinov za varovanje pred likvidnostnim tveganjem in njegovo zmanjševanje skupina redno ocenjuje lastno sposobnost prevzemanja tveganj v skladu s sprejeto metodologijo.

Scenariji upravljanja likvidnosti v izjemnih situacijah

Skupina pripravlja različne scenarije izjemnih likvidnostnih razmer, katerih cilj je prepoznati potencialne slabosti in občutljivost svojega likvidnostnega položaja. Scenariji predpostavljajo poslabšanje likvidnostnih razmer zaradi padca bonitetne ocene banke ter zmanjšanja ugleda v domačem in tujem okolju. Poleg tega skupina izdeluje scenarije, ki predpostavljajo izjemne likvidnostne razmere na domačih in tujih finančnih trgih, padec zaupanja v bančni sistem in padanje gospodarske aktivnosti.

Skupina izvaja tudi kombinirane scenarije izjemnih likvidnostnih razmer, ki upoštevajo tako vpliv finančne krize na ravni skupine kot krizo na finančnih trgih, ter redno preverja uporabljene predpostavke za vse vrste morebitnih likvidnostnih kriz.

Pri scenarijih je skupina ugotavljala vpliv na zagotavljanje zadostnega obsega prosto razpoložljivih likvidnih sredstev za kritje zapadlih obveznosti in vpliv na poslovni izid zaradi iskanja novih, dražjih virov financiranja. Skupina na podlagi testiranja različne stopnje težavnosti izjemnih likvidnostnih razmer oblikuje in prilagaja obseg in strukturo lastnih likvidnostnih rezerv.

Krizni načrt

Za varovanje likvidnostnega tveganja ima skupina vzpostavljene postopke za omejevanje nastanka kriznih razmer, zaradi katerih ne bi zmogla nemoteno in pravočasno zagotavljati sredstev za poravnavanje svojih zapadlih obveznosti. Zgodnje ugotavljanje kriznih razmer se izvaja ob rednem dnevnem spremljanju likvidnostne pozicije skupine.

V kriznem načrtu skupine so opredeljeni kazalci, ki opozarjajo na likvidnostno krizo, ukrepi za izboljšanje likvidnostnega položaja ter pristojnosti in odgovornosti za ravnanje v primeru likvidnostne krize.

1.4. Politika in cilji upravljanja z operativnim tveganjem

(10. člen Sklepa o razkritjih)

Operativno tveganje je opredeljeno kot tveganje izgub, ki so posledica goljufij, nedovoljenih dejanj oziroma postopkov, napak, opustitev, neučinkovitosti, sistemskih napak in zunanjih dejavnikov oziroma dogodkov. Definicija vključuje pravno tveganje in tveganje zunanjega izvajanja storitev, ne vključuje pa strateškega tveganja in tveganja izgube ugleda, vendar pa lahko realizacija operativnega tveganja vpliva na ugled skupine in je torej njegova posledica.

Strategija in procesi upravljanja z operativnim tveganjem so opredeljeni v Politiki upravljanja z operativnim tveganjem. Skupina je v letu 2012 nadaljevala z aktivnostmi, ki si jih je zastavila v navedeni politiki, ki je bila v letu 2012 posodobljena z aktualnimi spremembami. Prav tako so bila posodobljena interna navodila, prilagojena zahtevam politike, ki se nanašajo na vse korake upravljanja z operativnim tveganjem ter na določitev apetita in tolerance skupine do operativnega tveganja.

Za **strukturo in organizacijo ustreznih funkcij upravljanja z operativnim tveganjem** je značilno, da so v upravljanje z operativnim tveganjem vključeni zaposleni na vseh ravneh, ki imajo različne odgovornosti in naloge. Upravljanje z operativnim tveganjem se izvaja decentralizirano po organizacijskih enotah, kar velja tudi za aktivnosti v zvezi z zmanjševanjem tveganj. Koordinacija upravljanja z operativnim tveganjem se izvaja centralizirano prek službe za upravljanje s tveganji.

V skupini deluje odbor za operativno tveganje, ki je kolektivni organ odločanja, odgovoren za usmerjanje in nadzor upravljanja z operativnim tveganjem. V odbor so vključeni vsi predstavniki

višjega vodstva, predseduje pa mu član uprave banke. Kot stalno vabljeni člani so del odbora tudi pooblaščenka za varnost, pooblaščenka za skladnost, pooblaščenka za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter direktorica službe notranje revizije.

Za potrebe **notranjega poročanja o operativnem tveganju** skupina uporablja interno razvito aplikacijo za prijavo škodnih dogodkov in ostalih incidentov ter aplikacijo za popis škodnih dogodkov. Prva je namenjena vsem zaposlenim in omogoča tudi anonimno prijavo škodnih dogodkov in ostalih incidentov, v drugi pa formalno določeni poročevalci popisujejo škodne dogodke. V okviru poročanja škodnih dogodkov skupina zbira tudi informacije o pravnem tveganju, ki ga upravlja z enako politiko in procesi kot ostale kategorije operativnega tveganja. Pravno tveganje iz naslova tožb zoper skupino obvladuje skupina enako kot druga pravna tveganja, in sicer tako, da skrbno in poglobljeno obravnava vsak primer (če se vodi v skupini) oziroma s preiščeno izbiro odvetnikov (zunanjih izvajalcev), ki kakovostno zastopajo skupino. Za pripravo trimesečnih zbirnih poročil o škodnih dogodkih je odgovorna služba za upravljanje s tveganji. Poročila o škodnih dogodkih obravnava odbor za operativno tveganje, pri čemer podrobneje obravnava velike škodne dogodke, sprejema ukrepe ob njihovem nastanku in spremlja uresničevanje sprejetih ukrepov. Odbor obravnava tudi druga poročila v zvezi z operativnim tveganjem in njegovim upravljanjem ter vse profile operativnega tveganja (ocenjeni, realizirani, ciljni) po organizacijskih enotah in za skupino. O pomembnih škodnih dogodkih so uprava in višje vodstvo obveščeni takoj. Nadzorni svet četrletno obravnava poročilo o izpostavljenosti raznovrstnim tveganjem, kamor sodi tudi operativno tveganje.

Za **sistem merjenja operativnega tveganja** je značilno, da ugotavljanje in ocenjevanje oziroma merjenje operativnega tveganja potekajo z izpolnjevanjem obrazcev za popis potencialnih škodnih dogodkov, vsebino katerih pripravlja služba za upravljanje s tveganji. Vsak ugotovljeni škodni dogodek je ocenjen z verjetnostjo nastanka, resnostjo posledic v primeru nastanka in oceno ustreznosti obstoječih kontrol za preprečevanje nastanka.

Pri ocenjevanju se uporablja kvalitativni pristop. Za vsak popisani potencialni škodni dogodek je treba opredeliti tudi obstoječe kontrole za zmanjševanje njegovega nastanka, ukrepe za njegovo preprečevanje in ukrepe ravnanja v primeru njegovega nastanka. V okviru merjenja operativnega tveganja služba za upravljanje s tveganji po potrebi opravlja tudi razgovore z zaposlenimi in višjim vodstvom. Prav tako s pomočjo analize internih navodil za delovanje posameznih organizacijskih delov preverja, ali vgrajeni mehanizmi notranjih kontrol preprečujejo pojav (pričakovanih) škodnih dogodkov iz operativnega tveganja oziroma ali je zaradi novo ugotovljenih groženj treba dopolniti interna navodila.

Skupina izvaja aktivnosti za **varovanje pred operativnim tveganjem in za njegovo zmanjševanje**. Natančni postopki za obvladovanje operativnega tveganja so opredeljeni v dokumentu Postopki za kontrolo oziroma zmanjševanje bistvenih operativnih tveganj. Skupina izvaja tudi aktivnosti za obvladovanje posledic nastalih škodnih dogodkov. Za izvajanje teh postopkov so odgovorne organizacijske enote same.

Spremljanje učinkovitosti načinov za varovanje pred operativnim tveganjem in njegovo zmanjševanje temelji na notranjem kontrolnem sistemu, ki je zasnovan na notranjih kontrolah, na izvajanju aktivnosti službe notranje revizije in na aktivnostih v zvezi z zagotavljanjem skladnosti poslovanja. Spremljanje se izvaja tudi na sejah odbora za operativno tveganje.

V letu 2012 je skupina nadaljevala z aktivnostmi v skladu s Politiko upravljanja neprekinjenega poslovanja in Poslovnikom programa upravljanja neprekinjenega poslovanja. Tako je tudi v letu 2012 vzdrževala sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja in ga nadgradila predvsem na področju izrednih dogodkov. Ponovno so bile analizirane posledice prekinitve izvajanja aktivnosti,

ki se izvajajo za stranke in za potrebe poročanja. Dopolnjena je bila Strategija zagotavljanja nadomestnih delovnih mest. Izveden je bil celovit test IT načrtov neprekinjenega poslovanja.

V skladu s Politiko upravljanja s tveganjem prevar je skupina pripravila izhodišča za ravnanje zaposlenih v primeru suma ali ugotovljene notranje prevare.

1.5. Posodabljanje politik in sistema upravljanja s posameznimi tveganji

Skupina poleg aktivnosti za kontroliranje/zmanjševanje posameznih vrst tveganj izvaja tudi aktivnosti, ki omogočajo skladnost teh aktivnosti s sistemom upravljanja s tveganji in s strateškimi cilji skupine, opredeljenimi v Poslovni strategiji in Strategiji upravljanja s tveganji.

2. Informacije o osebah, vključenih v razkritja

(11. člen Sklepa o razkritjih)

Zavezanka za objavo razkritij za Skupino Abanka je Abanka Vipava d.d., Ljubljana.

Abanka ima v skladu s kapitalsko zakonodajo položaj EU nadrejene banke, zato je dolžna objaviti razkritja po Sklepu o razkritjih na podlagi konsolidiranega finančnega položaja.

V konsolidirane računovodske izkaze Skupine Abanka za leto 2012 so poleg Abanke kot nadrejene banke vključene še odvisne družbe in ostale družbe, ki sestavljajo bančno skupino.

Odvisna družba Abanka Skladi d.o.o. je v 99-odstotni lasti Abanke, Afaktor d.o.o., Aleasing d.o.o., Analožbe d.o.o. in Argolina d.o.o. pa so v 100-odstotni lasti Abanke; vse navedene odvisne družbe so polno konsolidirane. Skupaj obvladovana družba odvisne družbe Aleasing, ASA Aleasing d.o.o., v kateri ima Abanka posredno 49-odstotni lastniški delež, je v konsolidacijo vključena po kapitalski metodi.

V skupini ni ovir za prenos kapitala ali za poravnavo obveznosti med nadrejeno in podrejenimi družbami.

V konsolidacijo so vključene vse podrejene družbe, nobena od njih ni izključena. Zato ne obstaja noben **znesek, za katerega bi bil kapital nižji od zahtevanega minimuma v vseh podrejenih družbah, ki ne bi bile vključene v konsolidacijo.**

3. Upravljanje s kapitalom

Upravljanje s kapitalom je stalen proces določanja in vzdrževanja zadostnega obsega in kakovosti kapitala v skupini, s čimer se skuša čim bolj zmanjšati kapitalsko tveganje.

Kapitalsko tveganje izhaja iz neustrezne višine kapitala, neustrezne sestave kapitala glede na obseg in način poslovanja ali iz težav pri pridobivanju novega kapitala. Skupina ima vzpostavljene postopke in mehanizme za zagotavljanje ustrezne strukture in višine kapitala.

Cilj upravljanja s kapitalom je na eni strani zagotoviti zadosten obseg kapitala, ki zagotavlja zaupanje v varnost in stabilnost skupine, na drugi strani pa doseči dovolj veliko kapitalsko donosnost za zadovoljitev pričakovanih delničarjev. Vsekakor pa mora skupina razpolagati z zadostno višino kapitala in kapitalsko ustreznostjo, ki je zakonsko predpisana ter odvisna od obsega in vrste storitev, ki jih opravlja, ter odvisna od tveganj, ki jim je skupina izpostavljena pri opravljanju storitev.

Organi vodenja in nadzora spremljajo in redno ocenjujejo učinkovitost sistema upravljanja s kapitalom. Skupina izračunava kapital in kapitalsko ustreznost najmanj trimesečno.

Kapital mora biti vedno najmanj enak seštevku izračunanih minimalnih kapitalskih zahtev.

3.1. Kapital in kapitalna ustreznost

(12. člen Sklepa o razkritjih)

Regulatorni kapital tvorita temeljni kapital in dodatni kapital I.

Temeljni kapital vključuje:

- ◆ osnovni kapital in kapitalne rezerve,
- ◆ rezerve iz dobička in zadržane dobičke,
- ◆ kapital manjšinskih lastnikov,
- ◆ hibridni instrument iz prehodnega obdobja s spodbudami za izplačilo,
- ◆ presežke iz prevrednotenja (PP) – bonitetne filtre ter
- ◆ odbitne postavke pri izračunu temeljnega kapitala (lastne delnice, neopredmetena dolgoročna sredstva, ocena prilagoditev za finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti ter razlika med izkazanimi oslabitvami in rezervacijami po MSRP in sklepu o ocenjevanju izgub).

Hibridni instrument iz prehodnega obdobja s spodbudami za izplačilo predstavlja najeto (18. januarja 2007) podrejeno posojilo (pojasnilo 32 v letnem poročilu 2012) od banke VTB (s sedežem v Londonu), ki izpolnjuje zahteve Banke Slovenije za vključevanje v izračun temeljnega in dodatnega kapitala.

Osnovne značilnosti podrejenega posojila:

- znesek izdaje: 120 milijonov evrov;
- obrestna mera: 3-mesečni EURIBOR + 1,90 %; po preteku 10 let: 3-mesečni EURIBOR + 2,85 %;
- zapadlost: brez zapadlosti, brez možnosti odpoklica 10 let;
- odpoklic na podlagi opcije banke: banka ima možnost odpoklicati hibridni instrument ne prej kot 10 let po dnevu izdaje. Prva možnost odpoklica je 3. februar

2017. Odpoklic na podlagi opcije banke je mogoč samo na podlagi dovoljenja Banke Slovenije;

- predčasni odpoklic: banka ima možnost predčasnega odpoklica hibridnega instrumenta v naslednjih primerih:
 - a) ob spremembah (davčne) zakonodaje, ki bi banki povzročile dodatne stroške v povezavi s hibridnim instrumentom, je mogoč predčasni odpoklic, vendar ne prej kot pet let po izdaji hibridnega instrumenta. Prva možnost predčasnega odpoklica na tej podlagi je 3. februar 2012,
 - b) ob spremembah zakonodaje, zaradi katerih se hibridni instrument ne bi več kvalificiral za vključitev v temeljni kapital banke. Odpoklic na tej podlagi je mogoč od 23. januarja 2007.
- Predčasni odpoklic je mogoč samo na podlagi dovoljenja Banke Slovenije;
- izplačila hibridnega instrumenta: nekumulativna;
- status obveznosti iz hibridnega instrumenta: obveznosti iz hibridnega instrumenta so podrejene navadnim in podrejenim obveznostim ter se ob morebitnem stečaju ali likvidaciji izplačajo tik pred nekumulativnimi prednostnimi delnicami in navadnimi delnicami;
- zavarovanje terjatev iz naslova hibridnega instrumenta: terjatve iz naslova hibridnega instrumenta niso zavarovane;
- pokrivanje izgube: hibridni instrument je razpoložljiv za pokrivanje izgube v času rednega poslovanja;
- izplačila po hibridnem instrumentu: banka ima pravico, da v primeru, da so izpolnjeni določeni pogoji, ne izvrši izplačil po hibridnem instrumentu. Tako lahko banka v primeru, da v preteklem poslovnem letu ni imela bilančnega dobička, ne izvrši izplačil po hibridnem instrumentu. Če banka izkoristi možnost neizvedbe plačil po hibridnem instrumentu, ne sme v obdobju enega leta, šteto od datuma, ko tako plačilo ni bilo izvršeno, in ob upoštevanju relevantnih zakonskih določb:
 - a) napovedati ali izvesti izplačila dividend ali drugih plačil v povezavi z instrumenti, ki so enakega ali nižjega ranga kot hibridni instrument;
 - b) dopustiti, da bi odvisne družbe napovedale ali izvedle izplačilo dividend ali drugih plačil, ki so v povezavi z instrumenti, ki so enakega ali nižjega ranga kot hibridni instrument; in
 - c) odpoklicati, odkupiti ali kupiti instrumentov, ki so enakega ali nižjega ranga kot hibridni instrument, in to preprečiti tudi odvisnim družbam.

Dodatni kapital I vključuje:

- ◆ presežek temeljnega kapitala, ki se prenese v dodatni kapital I (iz naslova hibridnega instrumenta),
- ◆ presežke iz prevrednotenja (PP) v zvezi s finančnimi sredstvi, razpoložljivimi za prodajo (delnice in deleži) – bonitetne filtre.

Skupina izračunava kapitalsko zahtevo za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu, zato skupina nima odbitne postavke od temeljnega in dodatnega kapitala I v zvezi z IRB-pristopom (pristop, temelječ na notranjih bonitetnih sistemih).

Od temeljnega kapitala in dodatnega kapitala I pa se **odšteje znesek kapitalskih naložb** v druge kreditne in finančne institucije ter družbe za upravljanje, ki posamično presegajo 10 % osnovnega kapitala druge kreditne ali finančne institucije, da se pridobi dejanski znesek kapitala, ki se v nadaljevanju uporabi za ugotovitev kapitalske ustreznosti, katere izračun temelji na vključevanju kapitalskih zahtev za kreditno, tržno in operativno tveganje.

Preglednica v nadaljevanju prikazuje sestavine regulatornega kapitala in količnik kapitalne ustreznosti.

REGULATORNI KAPITAL IN KAPITALSKA USTREZNOST

Stanje 31. december	2012	2011
Vplačani osnovni kapital	7.200	30.045
(-) lastne delnice	(432)	(1.933)
Kapitalske rezerve	143.288	153.117
Rezerve in zadržani dobiček ali izguba	9.213	57.556
Kapital manjšinskih lastnikov	9	10
Revidirani dobiček med letom	-	-
Presežki iz prevrednotenja (PP) - bonitetni filtri	(786)	(2.191)
Hibridni instrumenti	120.000	120.000
(+) hibridni instrumenti v prehodnem obdobju s spodbudami za izplačilo, ki so predmet omejitev	120.000	120.000
(-) Druge odbitne postavke temeljnega kapitala	(96.932)	(82.995)
(-) neopredmetena dolgoročna sredstva	(4.105)	(3.906)
(-) presežek hibridnih instrumentov	(92.766)	(78.936)
(-) ocena prilagoditev za finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti	(61)	(153)
(-) razlika med izkazanimi oslabitvami in rezervacijami po MSRP in sklepu o ocenjevanju izgub	-	-
Temeljni kapital (Tier 1)	181.560	273.609
Presežek temeljnega kapitala, ki se prenese v dodatni kapital I (hibridni instrumenti)	92.766	78.936
Presežki iz prevrednotenja (PP) v zvezi s finančnimi sredstvi, razpoložljivimi za prodajo (delnice in deleži) - bonitetni filtri	4.091	3.814
Dodatni kapital I (Tier 2)	96.857	82.750
(-) Odbitne postavke od temeljnega in dodatnega kapitala I (kapitalske naložbe v kreditne in finančne institucije)	-	(517)
Skupaj regulatorni kapital (za namen kapitalne ustreznosti)	278.417	355.842
Kapitalska zahteva za kreditno tveganje	215.777	268.288
Kapitalska zahteva za tržna tveganja	372	2.225
Kapitalska zahteva za operativno tveganje	17.634	17.462
Skupaj kapitalske zahteve	233.783	287.975
Kapitalsko razmerje za temeljni kapital (Tier 1 capital adequacy ratio)	6,21 %	7,59 %
Količnik kapitalne ustreznosti	9,53 %	9,89 %

Skupina (in banka) je skozi obe prikazani leti vzdrževala kapitalsko ustreznost nad regulatorno predpisanim minimumom (8 odstotkov). Regulatorni kapital se je v letu 2012 znižal za 21,8 odstotka (2011: porast za 22,6 odstotka) predvsem zaradi vključitve čiste izgube poslovnega leta 2012 v postavke vplačani osnovni kapital, kapitalske rezerve ter rezerve in zadržani dobiček ali izguba, kar je imelo za posledico znižanje količnika kapitalne ustreznosti na 9,53 odstotka (2011: 9,89 odstotka).

3.2. Minimalne kapitalske zahteve

Preglednica v nadaljevanju prikazuje kapitalske zahteve glede na vrsto tveganja in njihovo strukturo.

KAPITALSKE ZAHTEVE GLEDE NA VRSTO TVEGANJA IN NJIHOVA STRUKTURA

Stanje 31. december	2012		2011	
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Kapitalske zahteve				
Kapitalska zahteva za kreditno tveganje	215.777	92,3 %	268.288	93,2 %
Kapitalska zahteva za tržna tveganja	372	0,2 %	2.225	0,8 %
Kapitalska zahteva za operativno tveganje	17.634	7,5 %	17.462	6,1 %
Skupaj kapitalske zahteve	233.783	100,0 %	287.975	100,0 %

3.2.1. Kapitalska zahteva za kreditno tveganje

(13.b. člen Sklepa o razkritjih)

Kapitalsko zahtevo za kreditno tveganje skupina izračunava po standardiziranem pristopu. Preglednica v nadaljevanju prikazuje zneske kapitalskih zahtev za posamezne kategorije izpostavljenosti.

KAPITALSKA ZAHTEVA ZA KREDITNO TVEGANJE

Stanje 31. december		2012	2011
Skupaj standardiziran pristop		215.777	268.288
1.	Kategorije izpostavljenosti brez pozicij listinjenja	215.777	268.288
	Enote centralne ravni države ali centralne banke	162	9
	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	57	83
	Osebe javnega sektorja	273	231
	Institucije	7.229	8.129
	Podjetja	104.783	154.125
	Bančništvo na drobno	40.891	47.732
	Zavarovano z nepremičninami	2.784	267
	Zapadle postavke	18.181	17.601
	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	30.065	21.861
	Krite obveznice	872	502
	Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	1.345	5.978
	Naložbe v investicijske sklade	1.371	2.932
	Druge izpostavljenosti	7.764	8.838
2.	Pozicije listinjenja	-	-

V letu 2012 se je kapitalska zahteva za kreditno tveganje zmanjšala za 19,6 odstotka (2011: zmanjšanje za 8,3 odstotka) oziroma za 52.511 tisoč evrov, znotraj tega pa se je v absolutnem znesku najbolj zmanjšala kategorija izpostavljenosti do podjetij.

3.2.2. Kapitalska zahteva za tržna tveganja

(13., 18. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za izračun kapitalske zahteve za tržna tveganja uporablja standardiziran pristop. V okviru kapitalske zahteve za tržna tveganja izračunava kapitalsko zahtevo za pozicijsko tveganje (posebno in splošno tveganje spremembe cen finančnih instrumentov), valutno tveganje in tveganje poravnave.

KAPITALSKA ZAHTEVA ZA TRŽNA TVEGANJA

Stanje 31. december		2012	2011
Standardiziran pristop		372	2.225
1.	Pozicijsko tveganje	372	428
	Dolžniški finančni instrumenti	47	132
	Lastniški finančni instrumenti	325	296
2.	Valutno tveganje	–	1.797
3.	Tveganje poravnave	–	–

3.2.3. Kapitalska zahteva za operativno tveganje

(13., 20.a. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za izračun kapitalske zahteve za operativno tveganje uporablja enostavni pristop.

KAPITALSKA ZAHTEVA ZA OPERATIVNO TVEGANJE

Stanje 31. december	2012	2011
Enostaven pristop	17.634	17.462

3.3. Interni proces ocenjevanja kapitalske ustreznosti

(13.a. člen Sklepa o razkritjih)

Proces ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala je bil uveden v okviru projekta implementacije Basla II v začetku leta 2008 predvsem zaradi boljšega zagotavljanja ustreznega kapitala skupine glede na dejanska tveganja, ki jih skupina prevzema in jim je izpostavljena, ter zaradi zagotavljanja, da bo kapital ostal ustrezen tudi v prihodnosti glede na načrte, ki jih ima skupina na področju svojega poslovnega razvoja.

Pri tem je proces ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala opredeljen z dvema spremenljivkama. Na eni strani so tveganja, ki jim je skupina izpostavljena in ki presegajo okvir, ki ga pokriva prvi steber kapitalskih zahtev, na drugi pa kapital, ki ga ima skupina za pokrivanje tveganj in morebitnih izgub iz teh tveganj. Primerjava interne ocene kapitalskih potreb z interno oceno kapitala odraža zmožnost skupine za pokrivanje vseh tveganj, katerim je skupina izpostavljena.

V okviru internega procesa ocenjevanja kapitalske ustreznosti (ICAAP) je skupina izpopolnjevala obstoječe metodologije izračuna interne ocene kapitalskih potreb, nadaljevala z rednim spremljanjem svojega profila tveganosti, ocenjevala sposobnost prevzemanja tveganj, oblikovala in razvijala teste izjemnih razmer ter četrletno izračunavala višino interne ocene kapitala in interne

ocene kapitalskih potreb za vse pomembne vrste tveganj. Te informacije se vključujejo v redna četrtletna poročila o izsledkih internega procesa ocenjevanja kapitalske ustreznosti, s katerimi so seznanjeni člani Foruma ICAAP, ki ga sestavlja višje vodstvo banke.

Nekonsolidirani količnik kapitalske ustreznosti banke je na dan 31. decembra 2012 znašal 9,65 odstotka (konsolidirani 9,53 odstotka), nekonsolidirani količnik temeljnega kapitala pa 6,35 odstotka (konsolidirani 6,21 odstotka). Čeprav je bila zakonsko predpisana višina količnika kapitalske ustreznosti v višini 8,0 odstotkov izpolnjena tako na konsolidirani kot nekonsolidirani osnovi, je ob vključitvi simulacije stresnih scenarijev s strani Banke Slovenije pričakovan konsolidirani količnik kapitalske ustreznosti 11,4 odstotka in pričakovan konsolidirani količnik temeljnega kapitala 9,1 odstotka. Skupina je zato pričela takoj izvajati ustrezne ukrepe za okrepitev kapitalskih količnikov in izboljšanje zaščite pred vsemi znanimi tveganji.

Kljub izkazanemu interesu dveh največjih delničarjev, Zavarovalnice Triglav d.d. in Gorenjske banke d.d., ki sta vpisala in vplačala proporcionalne zneske v osnovni kapital (skupaj 36,3 milijona evrov), v februarju 2013 postopek dokapitalizacije ni bil realiziran (pojasnilo 43 v letnem poročilu 2012). Zato je Banka Slovenije banki, ki jo zaradi svoje vloge v bančnem sistemu Republike Slovenije opredeljuje za sistemsko pomembno banko, izdala odredbo, s katero je upravi banke naložila, da skliče skupščino banke, ki bo zasedala najpozneje 30. aprila 2013, in skupščini predlagala povečanje osnovnega kapitala najmanj v višini 90 milijonov evrov z rokom vplačila 31. julij 2013 in izključitev prednostne pravice obstoječih delničarjev.

Skupščina banke je 8. aprila 2013 sprejela sklep o povečanju osnovnega kapitala banke z novimi denarnimi vložki. Emisijski znesek ene novo izdane delnice bo določila uprava banke, s soglasjem nadzornega sveta, pri čemer bo upoštevala, da mora skupna emisijska vrednost vseh novo izdanih delnic znašati od najmanj 90 milijonov evrov do največ 90,1 milijona evrov. Prednostna pravica obstoječih delničarjev do vpisa novih delnic se v celoti izključi. Uprava banke bo povabila k oddaji ponudb za vpis novih delnic vse obstoječe delničarje banke z najmanj 1-odstotnim deležem v osnovnem kapitalu, ter druge potencialne investitorje s soglasjem nadzornega sveta in v skladu s predpisi, ki urejajo trg finančnih instrumentov.

Kapitalska krepitev bo banki omogočila izvajanje jasno zastavljenih strateških ciljev in izpolnitev pričakovanj Banke Slovenije.

Poleg projekta dokapitalizacije v banki vzporedno potekajo projekt kapitalskega povezovanja z Gorenjsko banko in aktivnosti, povezane z upravljanjem tvegane aktive. Te aktivnosti so v prvem četrtletju leta 2013 že prispevale k izboljšanju doseženih količnikov kapitalske ustreznosti banke, saj so ocenjene vrednosti količnikov kapitalske ustreznosti in količnikov temeljnega kapitala na dan 31. marca 2013 višje kot konec leta 2012.

4. Kreditno tveganje nasprotne stranke

(14. člen Sklepa o razkritjih)

Za namen tega poglavja je kreditno tveganje nasprotne stranke (CCR – Counterparty Credit Risk) tveganje, da nasprotna stranka iz naslova poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti, poslov začasne prodaje oziroma odkupa, posoje oziroma izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, poslov kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja in poslov z dolgim rokom poravnave ne bo izpolnila svojih pogodbenih obveznosti.

4.1. Metodologije za določanje notranjega kapitala in limitov izpostavljenosti

(14.a. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina se izogiba poslovanju z nasprotnimi strankami slabše kreditne kakovosti. V primeru slabše kreditne kakovosti nasprotne stranke se ob sklenitvi zahteva ustrezna zavarovanja. Notranji kapital za tovrstne posle se izračuna v skladu s standardiziranim pristopom za izračun kapitalne zahteve za kreditno tveganje.

Skupina ima vzpostavljen sistem limitov, s katerim omejuje izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke, spremljava pa se izvaja dnevno. Limitni sistem določa največjo dovoljeno izpostavljenost do posamezne nasprotne stranke, ki je odvisna od njene bonitetne ocene in velikosti ter vrste finančnega instrumenta. Pri izračunavanju izkoriščenosti limitov se upošteva trenutna in potencialna izpostavljenost po poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti s posamezno nasprotno stranko.

4.2. Politike zavarovanja s premoženjem in učinki poslabšanja bonitete banke na povečanje obsega zavarovanj s premoženjem

(14.b., 14.c, 14.d. in 14.e. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina se izogiba sklepanju poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti s strankami slabše kreditne kakovosti brez ustreznega zavarovanja. V primeru, da nasprotna stranka za zavarovanje posla zastavi bančno vlogo pri Abanki, se izpostavljenost tveganju neizpolnitve nasprotne stranke zmanjša v višini vrednosti zavarovanja.

Skupina sklepa posle, ki so sklenjeni izven organiziranega borznega trga (posli »OTC«) le z nasprotnimi strankami, s katerimi ima sklenjeno krovno pogodbo o poslovanju z izvedenimi finančnimi instrumenti (pogodba ISDA – International Swaps and Derivatives Association) oziroma ustrezno pogodbo, ki zagotavlja pobot terjatev in obveznosti iz naslova poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti v primeru neizpolnjevanja obveznosti nasprotne stranke. Dodatno orodje za zmanjševanje kreditnega tveganja predstavlja tudi dodatek k pogodbi ISDA (CSA – Credit support annex), ki temelji na sistemu dnevni kritij.

Zaradi poslabšanja bonitetne ocene banke so bili znižani oziroma postavljeni mejni zneski (t.i. »minimum transfer amount«), ki določajo dnevno kritje po aneksu CSA, ter podpisan dogovor za vzpostavitev finančne zaščite iz kartičnega poslovanja.

Na podlagi poštene vrednosti poslov skupina redno spremlja izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke. V primeru neugodnih gibanj na finančnih trgih, ki vodijo v nezadostno pokritost izpostavljenosti z zavarovanjem, se nasprotno stranko pozove k zagotovitvi dodatnega zavarovanja v obliki bančne vloge pri Abanki.

Pri nasprotnih strankah, s katerimi ima skupina podpisan aneks CSA, se kreditna izpostavljenost za interne namene spremlja na osnovi pogodbenega pobota. Za namen regulatornega poročanja skupina ne uporablja določil pogodbenega pobota.

4.3. Metoda izračuna vrednosti izpostavljenosti

(14.f. člen Sklepa o razkritjih)

Vrednost izpostavljenosti pri izvedenih finančnih instrumentih skupina določi z metodo tekoče izpostavljenosti skladno z veljavnim Sklepom o izračunu kapitalne zahteve za tržna tveganja za banke in hranilnice, in sicer na naslednji način:

- ♦ izračunajo se nadomestitveni stroški za vse pogodbe s pozitivno vrednostjo nič, tako da se vse pogodbe prevrednotijo z uporabo tekočih cen na trenutne tržne vrednosti, za pogodbe z negativno vrednostjo je trenutna izpostavljenost enaka nič;
- ♦ izračuna se potencialna bodoča kreditna izpostavljenost za preostali čas do zapadlosti pogodbe, tako da se nominalne vrednosti ali vrednosti osnovnih finančnih instrumentov pomnožijo s konverzijskimi faktorji, kot jih predpisuje Banka Slovenije.

Vrednost izpostavljenosti je vsota nadomestitvenih stroškov in potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti.

Skupina izračunava kapitalno zahtevo za tveganje neizpolnitve nasprotne stranke iz naslova poslov začasne prodaje oziroma odkupa v bančni knjigi ob upoštevanju enostavne metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem. Po tej metodi se posli začasne prodaje oziroma odkupa obravnavajo kot zavarovanje s finančnim premoženjem. Za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem je vrednost finančnega premoženja enaka njegovi tržni vrednosti.

Za tiste dele izpostavljenosti, ki so zavarovani s tržno vrednostjo priznanega zavarovanja s finančnim premoženjem, se uporabi utež tveganja, ki bi bila v standardiziranem pristopu uporabljena za neposredno izpostavljenost skupine iz naslova zadevnega instrumenta zavarovanja s finančnim premoženjem, pri čemer utež ne sme biti nižja od 20 odstotkov razen v določenih primerih. Za preostanek izpostavljenosti, ki ni zavarovana, se uporabi utež tveganja, ki bi bila v standardiziranem pristopu uporabljena za nezavarovano izpostavljenost do dolžnika.

Kapitalna zahteva za tveganje neizpolnitve nasprotne stranke iz naslova poslov začasne prodaje oziroma odkupa v trgovalni knjigi se lahko izračuna samo z razvito metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem. Tako se kot primerno kreditno zavarovanje lahko priznajo vsi finančni instrumenti in blago, ki so primerni za vključitev v trgovalno knjigo. Pri razviti metodi za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem se pri tržni vrednosti zavarovanja s premoženjem, zaradi upoštevanja nestanovitnosti cen, uporabijo prilagoditve za nestanovitnost.

Kadar zavarovanje in osnovna izpostavljenost nista nominirana v isti valuti, se prilagoditvi za nestanovitnost, ki ustreza vrsti zavarovanja, doda še prilagoditev, ki odraža valutno nestanovitnost.

Skupina ne sklepa poslov s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti.

5. Kreditno tveganje in tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev

5.1. Opredelitev zapadlih in oslabljenih postavk za računovodske namene

(15.a. člen Sklepa o razkritjih)

Zapadla izpostavljenost je posamezna izpostavljenost, pri kateri dolžnik zamuja s plačilom celotne izpostavljenosti ali njenega dela en dan ali več. Med zapadle izpostavljenosti se razvrsti celotna izpostavljenost po posamezni pogodbi in ne samo tisti del izpostavljenosti, iz naslova katere dolžnik zamuja s plačilom. Druge izpostavljenosti po drugih pogodbah do istega dolžnika, pri katerih dolžnik ne zamuja s plačilom, se ne razvrstijo med zapadle izpostavljenosti.

Kot oslABLJENE izpostavljenosti se upoštevajo posamično oslABLJENE izpostavljenosti.

5.2. Opis metodologije prevrednotenja postavk in rezervacij

(15.b. člen Sklepa o razkritjih)

5.2.1. Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Skupina na vsak datum poročanja oceni, ali obstaja kak objektivni dokaz o morebitni oslABLJENOSTI finančnih sredstev ali skupine finančnih sredstev. Izgube zaradi oslABLITVE se pripoznajo samo, če obstajajo objektivni dokazi o oslABLITVI zaradi dogodka/-ov (ali »škodnega dogodka«), ki se zgodi/-jo po začetnem pripoznanju zadevnih finančnih sredstev, vpliva/-jo na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev in ga (jih) je mogoče zanesljivo oceniti. Skupina sprva oceni, ali obstaja kateri izmed nepristranskih dokazov oslABLITVE ali možnosti izgube: resne finančne težave dolžnika; dejanska kršitev pogodbe, kot je neplačilo obresti, glavnice, provizij; prestrukturiranje finančnih sredstev; stečaj ali finančna reorganizacija; možen stečaj ali finančna reorganizacija; izmerljivo zmanjšanje načrtovanih denarnih tokov iz skupine finančnih sredstev od njihovega začetnega pripoznanja, čeprav se to zmanjšanje še ne more razporediti po posameznih sredstvih v skupini, vključno z negativnimi spremembami pri poravnavi dolgov v skupini finančnih sredstev ali z državnimi ali lokalnimi gospodarskimi razmerami, povezanimi z neporavnavanjem finančnih sredstev v skupini.

Skupina najprej oceni, ali obstajajo objektivni dokazi o posamezni oslABLITVI za finančno sredstvo, ki je pomembno posamično, in posamično ali skupinsko za finančno sredstvo, ki posamično ni pomembno. Če skupina ugotovi, da ni objektivnih dokazov o oslABLITVI posamičnega finančnega sredstva, posamično pomembnega ali nepomembnega, združi sredstva v skupino finančnih sredstev, ki so izpostavljena podobnim kreditnim tveganjem, in jih skupinsko presoja glede morebitne oslABLJENOSTI. Sredstva, pri katerih je bila oslABLITEV presojana posamično in pri katerih se izguba zaradi oslABLITVE pripozna ali ponovno pripozna, se izločijo iz skupinskega presojanja oslABLJENOSTI.

Izguba, nastala zaradi oslABLITVE, se izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz sredstva (brez prihodnjih kreditnih izgub, ki še niso nastale), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva, ki bistveno ne odstopa od efektivne obrestne mere. Knjigovodsko vrednost sredstva je treba zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslABLITVE pa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Če za posojilo ali finančno sredstvo v posesti do zapadlosti v plačilo velja spremenljiva obrestna mera, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub

zaradi oslabitve uporablja trenutna efektivna obrestna mera, določena s pogodbo. Kot praktičen zgled lahko skupina meri oslabiljenost finančnega sredstva, izkazanega po odplačni vrednosti, na podlagi poštene vrednosti instrumenta z uporabo pomembne tržne cene.

Izračun sedanje vrednosti na podlagi pričakovanih prihodnjih denarnih tokov pri finančnih sredstvih, danih kot zavarovanje, odraža pričakovane denarne tokove, ki lahko nastanejo zaradi unovčitve zavarovanj, zmanjšanih za stroške pridobitve in prodaje zavarovanja, ne glede na to, ali je njihova unovčitev verjetna ali ne.

Pri skupinskem ocenjevanju dolžnikov se oblikujejo homogene skupine in podskupine. Le-te se določijo glede na podobne značilnosti kreditnih tveganj, ki odražajo sposobnost dolžnika poravnati obveznosti v skladu s pogodbenimi določili. Pri oblikovanju skupin oziroma podskupin se upoštevajo naslednji kriteriji:

- ◆ vrsta dolžnika,
- ◆ bonitetna ocena dolžnika,
- ◆ stabilnost poslovanja dolžnika,
- ◆ bonitetna ocena finančnega sredstva oziroma prevzete obveznosti po zunajbilančni postavki za prebivalstvo,
- ◆ vrsta zavarovanja.

Skupina »podjetja« se razdeli v podskupine glede na bonitetno oceno posameznega dolžnika. Izguba iz kreditnega tveganja se za posamezno podskupino podjetij izračuna na podlagi agregatne (letne) prehodne matrike in izračunane povprečne stopnje nepoplačljivosti za posamezno podskupino. Letna prehodna matrika podaja verjetnost prehodov dolžnika iz ene bonitetne skupine v drugo bonitetno skupino v obdobju enega leta. Pri ocenjevanju izgub se upoštevajo tako pretekle izkušnje z izgubami kot tudi dejavniki, ki odražajo trenutno stanje.

Skupina deli finančna sredstva fizičnih oseb v podkategorije v skladu z boniteto finančnega sredstva. Klasifikacija finančnih sredstev fizičnih oseb temelji na objektivnih merilih (na primer redno plačevanje obveznosti do skupine). Potrebne oslabitve se oblikujejo na osnovi bonitetne ocene posameznega finančnega sredstva.

Izpostavljenosti do države in izpostavljenosti, zavarovane s prvovrstnim zavarovanjem, se ne oslabijo oziroma se zanje ne oblikujejo rezervacije.

Odstotki izgube iz naslova kreditnega tveganja za skupinsko ocenjevanje podjetij se izračunajo enkrat na leto oziroma med letom ob pomembnih spremenjenih okoliščinah v bančni skupini in/ali na trgu.

Skupina redno preverja metodologijo in predpostavke, uporabljene pri ocenjevanju izgub. Ocene izgub se morajo prilagoditi spremenjenim okoliščinam v skupini in na trgu ter v zakonodaji.

Če posojila ni mogoče izterjati, se odpiše v breme rezervacij za oslabitve posojil. Taka posojila se odpišejo, potem ko se izvedejo vsi potrebni postopki in ko se ugotovi znesek izgube.

Če se znesek odhodkov zaradi oslabitev naknadno zmanjša in se to zmanjšanje lahko objektivno poveže z dogodkom, ki je nastal potem, ko je bila oslabitev že pripoznana (tak dogodek je na primer izboljšanje bonitetne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabitve stornirajo prek popravka vrednosti, stornirani znesek pa se pripozna v izkazu poslovnega izida med oslabitvami za kreditne izgube.

Restrukturirani krediti

Restrukturiranje finančnih sredstev predstavljajo aktivnosti, ki jih skupina izvede v razmerju do dolžnikov, do katerih ima terjatve, ki niso poravnane skladno s pogodbo. Skupina oceni, ali je prestrukturiranje izpostavljenosti zadevnega dolžnika smiselno. Če je prestrukturiranje

izpostavljenosti zadevnega dolžnika smiselno, skupina oblikuje ustrezen načrt prestrukturiranja ter spremlja njegovo izvajanje in učinke.

Skupina restrukturira terjatve do dolžnika s sprejemom ene ali več aktivnosti, za katere se ob sicer normalnem ekonomskem in finančnem položaju dolžnika ne bi odločila. Možne aktivnosti za restrukturiranje terjatev so naslednje:

- ◆ moratorij in/ali podaljšanje roka vračila glavnice,
- ◆ znižanje višine terjatev,
- ◆ sprememba obrestnih mer,
- ◆ drugi ustrezni ukrepi.

Ko se skupina odloči za restrukturiranje posameznih terjatev ostanejo le-te razvrščene kot restrukturirane do njihovega dokončnega poplačila.

5.2.2. Sredstva, merjena po pošteni vrednosti

Skupina na vsak datum poročanja oceni, ali obstaja kak objektiven dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev ali skupine finančnih sredstev. Skupina opravi presojo ali obstajajo nepristranski dokazi za oslabitev lastniških in dolžniških instrumentov, uvrščenih v skupino finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, za katere je presežek iz prevrednotenja na pošteno vrednost negativen. Pri kapitalskih naložbah, ki so razpoložljive za prodajo, se pri ugotavljanju, ali je prišlo do oslabilve, upoštevajo informacije o pomembnih spremembah z neugodnim učinkom, do katerih je prišlo v tehnološkem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju, v katerem posluje izdajatelj finančne naložbe, in nakazujejo, da vrednosti finančne naložbe v kapitalski instrument morda ne bo mogoče nadomestiti. Kot nepristranski dokaz o oslabilvi finančnih naložb v kapitalske instrumente skupina šteje tudi pomembno ali dolgotrajno zmanjšanje poštene vrednosti lastniškega vrednostnega papirja pod njegovo nabavno ceno. Kot pomembno zmanjšanje poštene vrednosti lastniškega vrednostnega papirja pod njegovo nabavno vrednost se upošteva najmanj 40 odstotno znižanje poštene vrednosti glede na njegovo povprečno nabavno vrednost. Kot obdobje dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti lastniškega vrednostnega papirja pod njegovo nabavno vrednost se upošteva obdobje najmanj devet mesecev od dneva, ko se je lastniškemu vrednostnemu papirju poštena vrednost prvič zmanjšala pod njegovo povprečno nabavno vrednost in je ostala nižja celotno obdobje. V tem obdobju banka neprekinjeno izkazuje izgubo v presežku iz prevrednotenja v zvezi s tem vrednostnim papirjem.

Ključni indikator za oslabitev dolžniških vrednostnih papirjev je poslovanje izdajatelja vrednostnih papirjev oziroma njegova kreditna sposobnost in kršitev pogodbenih obveznosti. Če obstajajo nepristranski dokazi oslabilve dolžniških vrednostnih papirjev, razpoložljivih za prodajo, je treba tak instrument oslabiti.

Ob oslabilvi finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, banka celotno izgubo iz prevrednotenja teh sredstev (razliko med trenutno pošteno vrednostjo in nabavno vrednostjo pri lastniških instrumentih oziroma odplačno vrednostjo pri dolžniških instrumentih), pripoznano neposredno v kapitalu, odstrani iz kapitala in jo pripozna v poslovnem izidu.

Izgube zaradi oslabilve, vključene v izkaz poslovnega izida med lastniškimi instrumenti, se ne odpravijo skozi izkaz poslovnega izida. Če se poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega med sredstva, razpoložljiva za prodajo, naknadno poveča in se to povečanje lahko neposredno poveže z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabilve v dobičku ali izgubi, se izgube zaradi oslabilve odpravijo skozi izkaz poslovnega izida.

5.2.3. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina trenutno pravno ali posredno obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov, in ko je verjetno, da bo pri poravnavi te obveznosti potreben odtok virov, ki omogočajo gospodarske koristi, ter ko je znesek obveznosti mogoče zanesljivo oceniti.

Če obstaja več podobnih obveznosti, se verjetnost potrebe po odtoku pri poravnavi teh obveznosti ugotavlja glede na vrsto obveznosti v celoti. Rezervacija se tudi pripozna, če je verjetnost odtoka majhna glede na posamezno postavko znotraj iste vrste obveznosti.

Rezervacije se merijo po sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo pričakovano potrebni za poravnavo obveznosti po obrestni meri pred obdavčitvijo, ki odraža trenutne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganj, specifično vezanih na posamezno obveznost. Povečanje rezervacij kot posledica preteka časa se pripozna kot odhodek za obresti.

5.3. Skupni in povprečni znesek izpostavljenosti po kategorijah izpostavljenosti

(15.c. člen Sklepa o razkritjih)

SKUPNI ZNESEK IZPOSTAVLJENOSTI, ZMANJŠAN ZA OSLABITVE OZIROMA REZERVACIJE, BREZ UPOŠTEVANJA UČINKOV KREDITNIH ZAVAROVANJ TER POVPREČNI ZNESEK IZPOSTAVLJENOSTI

Kategorije izpostavljenosti	Stanje 31. december 2012	Povprečje 2012	Stanje 31. december 2011	Povprečje 2011
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	574.519	589.278	488.188	374.800
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	19.685	20.496	18.027	15.115
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	105.792	99.771	92.995	90.328
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	9.731	9.582	6.145	3.076
5. Izpostavljenosti do institucij	170.107	213.016	290.723	337.948
6. Izpostavljenosti do podjetij	1.464.049	1.743.023	2.194.634	2.396.053
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	763.049	838.041	887.973	888.433
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	90.617	30.421	9.541	9.590
9. Zapadle postavke	189.479	200.088	174.231	168.693
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	348.923	318.428	223.892	271.997
11. Izpostavljenosti iz naslova naložb v krite obveznice	60.133	50.546	34.583	14.932
12. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	62.866	126.146	211.837	301.416
13. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	17.137	25.612	36.642	31.481
14. Druge izpostavljenosti	126.288	129.663	134.151	139.846
Skupaj	4.002.375	4.394.111	4.803.562	5.043.708

Največji delež celotne izpostavljenosti predstavlja izpostavljenost do podjetij, ki je ob koncu leta 2012 znašala 36,6 odstotka (2011: 45,7 odstotka) in se je v primerjavi z letom 2011 znižala za 9,1 odstotka. V celotni izpostavljenosti sta se pomembneje povečala delež izpostavljenosti do enot centralni ravni držav in centralnih bank (z 10,2 odstotka konec leta 2011 na 14,4 odstotka konec leta 2012) ter delež regulatorno zelo tveganih izpostavljenosti (s 4,7 odstotka konec leta 2011 na 8,7 odstotka konec leta 2012). V letu 2012 so močno porasle izpostavljenosti zavarovane z

nepremičninami (za 849,8 odstotka) in izpostavljenost iz naslova naložb v krite obveznice (za 73,9 odstotka), ki predstavljajo manj tvegane naložbe.

5.4. Porazdelitev izpostavljenosti po pomembnih geografskih območjih

(15.d. člen Sklepa o razkritjih)

IZPOSTAVLJENOST KREDITNEMU TVEGANJU PO POMEMBNIH GEOGRAFSKIH OBMOČJIH, RAZČLENJENA NA KATEGORIJE IZPOSTAVLJENOSTI

Stanje 31. december 2012					
	Slovenija	Druge članice EU	JV in V Evropa (brez članic EU)	Druge države	Skupaj
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	504.318	70.161	40	–	574.519
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	3.672	16.013	–	–	19.685
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	81.413	24.379	–	–	105.792
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	–	9.731	–	–	9.731
5. Izpostavljenosti do institucij	68.464	91.473	1.079	9.091	170.107
6. Izpostavljenosti do podjetij	1.352.600	28.710	79.497	3.242	1.464.049
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	754.885	1.822	6.053	289	763.049
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	89.454	400	50	713	90.617
9. Zapadle postavke	162.357	6	27.115	1	189.479
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	333.187	92	15.644	0	348.923
11. Izpostavljenosti iz naslova naložb v krite obveznice	–	60.133	–	–	60.133
12. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	386	45.361	10	17.109	62.866
13. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	17.137	–	–	–	17.137
14. Druge izpostavljenosti	126.030	48	113	97	126.288
Skupaj	3.493.903	348.329	129.601	30.542	4.002.375

IZPOSTAVLJENOST KREDITNEMU TVEGANJU PO POMEMBNIH GEOGRAFSKIH OBMOČJIH, RAZČLENJENA NA KATEGORIJE IZPOSTAVLJENOSTI

Stanje 31. december 2011					
	Slovenija	Druge članice EU	JV in V Evropa (brez članic EU)	Druge države	Skupaj
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	416.896	71.284	8	–	488.188
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	5.183	12.844	–	–	18.027
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	80.909	12.086	–	–	92.995
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	–	6.145	–	–	6.145
5. Izpostavljenosti do institucij	112.697	146.507	2.676	28.843	290.723
6. Izpostavljenosti do podjetij	2.054.239	29.636	108.420	2.339	2.194.634
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	881.314	450	6.208	1	887.973
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	9.541	–	–	–	9.541
9. Zapadle postavke	146.901	170	27.160	–	174.231
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	189.889	92	8.137	25.774	223.892
11. Izpostavljenosti iz naslova naložb v krite obveznice	–	34.583	–	–	34.583
12. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	17.582	172.362	–	21.893	211.837
13. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	36.642	–	–	–	36.642
14. Druge izpostavljenosti	132.916	103	1.072	60	134.151
Skupaj	4.084.709	486.262	153.681	78.910	4.803.562

Skupina je ob koncu leta 2012 izkazovala največjo izpostavljenost do strank v Sloveniji, in sicer 87,3 odstotka (2011: 85,0 odstotkov). Največjo izpostavljenost do tujine izkazuje do strank s sedežem v drugih državah članicah EU, med katerimi so predvsem Nemčija, Francija, Luksemburg, Nizozemska in Avstrija. Na dan 31. december 2012 skupina ni bila izpostavljena do izbranih držav evroobmočja (Portugalska, Irska, Italija, Grčija in Španija).

5.5. Porazdelitev izpostavljenosti po gospodarskih panogah

(15.e. člen Sklepa o razkritjih)

IZPOSTAVLJENOST KREDITNEMU TVEGANJU PO GOSPODARSKIH DEJAVNOSTIH, RAZČLENJENA NA KATEGORIJE IZPOSTAVLJENOSTI

Stanje 31. december 2012	Predelovalne dejavnosti	Gradbeništvo	Trgovina	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Dejavnost javne uprave in obrambe	Drugo	Prebivalstvo	Tujci*	Skupaj
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	-	-	-	187.941	-	316.377	-	-	70.201	574.519
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	-	3.672	-	-	16.013	19.685
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	-	-	-	77.661	1.067	59	2.626	-	24.379	105.792
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	-	-	-	-	-	-	-	9.731	9.731
5. Izpostavljenosti do institucij	-	-	-	68.464	-	-	-	-	101.643	170.107
6. Izpostavljenosti do podjetij	466.782	116.636	248.615	136.771	97.507	-	286.289	-	111.449	1.464.049
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	49.982	16.524	67.466	2.299	26.126	56	63.784	528.648	8.164	763.049
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	12.192	121	7.785	3.500	163	-	738	64.955	1.163	90.617
9. Zapadle postavke	32.772	52.103	15.874	25.033	9.363	1	24.113	3.098	27.122	189.479
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	31.455	97.260	76.790	84.765	14.648	-	28.232	37	15.736	348.923
11. Izpostavljenosti iz naslova naložb v krite obveznice	-	-	-	-	-	-	-	-	60.133	60.133
12. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	386	-	-	-	-	62.480	62.866
13. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	-	-	-	17.137	-	-	-	-	-	17.137
14. Druge izpostavljenosti	4.525	13.054	1.906	98.413	-	-	3.970	4.162	258	126.288
Skupaj	597.708	295.698	418.436	702.370	148.874	320.165	409.752	600.900	508.472	4.002.375

IZPOSTAVLJENOST KREDITNEMU TVEGANJU PO GOSPODARSKIH DEJAVNOSTIH, RAZČLENJENA NA KATEGORIJE IZPOSTAVLJENOSTI

Stanje 31. december 2011	Predelovalne dejavnosti	Gradbeništvo	Trgovina	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Dejavnost javne uprave in obrambe	Drugo	Prebivalstvo	Tujci*	Skupaj
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	-	-	-	102.149	-	314.747	-	-	71.292	488.188
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	-	5.183	-	-	12.844	18.027
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	-	-	-	77.354	1.586	49	1.920	-	12.086	92.995
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	-	-	-	-	-	-	-	6.145	6.145
5. Izpostavljenosti do institucij	-	-	-	112.697	-	-	-	-	178.026	290.723
6. Izpostavljenosti do podjetij	620.488	239.443	450.229	244.353	127.390	-	372.336	-	140.395	2.194.634
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	61.157	32.999	89.239	4.653	31.661	156	69.051	592.398	6.659	887.973
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	-	156	-	-	115	-	159	9.111	-	9.541
9. Zapadle postavke	15.813	79.813	12.915	1.948	3.767	254	27.124	5.267	27.330	174.231
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	32.184	17.951	20.780	88.418	21.875	-	8.603	78	34.003	223.892
11. Izpostavljenosti iz naslova naložb v krite obveznice	-	-	-	-	-	-	-	-	34.583	34.583
12. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	17.582	-	-	-	-	194.255	211.837
13. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	-	-	-	36.642	-	-	-	-	-	36.642
14. Druge izpostavljenosti	6.158	13.044	16.720	90.778	-	-	2.517	3.699	1.235	134.151
Skupaj	735.800	383.406	589.883	776.574	186.394	320.389	481.710	610.553	718.853	4.803.562

Opomba: * Postavka »Tujci« vključuje fizične in pravne osebe s stalnim prebivališčem oziroma sedežem izven Republike Slovenije. Tuje pravne osebe niso razvrščene po dejavnostih.

Največjo izpostavljenost je skupina v letu 2012 izkazovala do oseb, registriranih za opravljanje finančnih in zavarovalniških dejavnosti ter do oseb iz predelovalnih dejavnosti. Izpostavljenost do teh dveh dejavnosti se je v letu 2012 v primerjavi z letom 2011 zmanjšala. V okviru finančnih in zavarovalniških dejavnosti skupina največjo izpostavljenost izkazuje do enot centralne ravni držav in do centralnih bank, podjetij in regulatorno zelo tveganih izpostavljenosti. V okviru predelovalnih dejavnosti je izpostavljenost največja do podjetij in bančništva na drobno.

5.6. Razčlenitev izpostavljenosti po preostali zapadlosti

(15.f. člen Sklepa o razkritjih)

KATEGORIJE IZPOSTAVLJENOSTI PO PREOSTALI ZAPADLOSTI DO ENEGA LETA IN NAD ENIM LETOM

Stanje 31. december		2012		2011	
Kategorije izpostavljenosti		Preostala zapadlost		Preostala zapadlost	
		Do 1 leta	Nad 1 letom	Do 1 leta	Nad 1 letom
1.	Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	355.478	219.041	229.328	258.860
2.	Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	6.405	13.280	842	17.185
3.	Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	1.228	104.564	6.910	86.085
4.	Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	–	9.731	–	6.145
5.	Izpostavljenosti do institucij	33.327	136.780	166.985	123.738
6.	Izpostavljenosti do podjetij	751.273	712.776	1.150.080	1.044.554
7.	Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	203.769	559.280	251.651	636.322
8.	Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	7.328	83.289	192	9.349
9.	Zapadle postavke	189.479	–	174.231	–
10.	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	271.866	77.057	185.773	38.119
11.	Izpostavljenosti iz naslova naložb v krite obveznice	12.407	47.726	–	34.583
12.	Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	62.866	–	211.837	–
13.	Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	17.137	–	36.642	–
14.	Druge izpostavljenosti	122.484	3.804	131.121	3.030
Skupaj		2.035.047	1.967.328	2.545.592	2.257.970

5.7. Zapadle izpostavljenosti ter popravki vrednosti zaradi oslabeitev in rezervacij po pomembnih dejavnostih

(15.g. člen Sklepa o razkritjih)

ZAPADLE IZPOSTAVLJENOSTI TER GIBANJE OSLABITEV IN REZERVACIJ PO POMEMBNIH DEJAVNOSTIH

	Predelovalne dejavnosti	Gradbeništvo	Trgovina	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Skupaj pomembne dejavnosti
Stanje 31. december 2012:						
Zapadle izpostavljenosti	192.256	232.056	69.256	165.069	66.541	725.178
– od tega oslABLJENE izpostavljenosti	117.530	146.110	69.256	160.552	46.061	539.509
Oslabitve in rezervacije	72.459	75.497	68.899	93.330	25.521	335.706
Gibanje oslabeitev in rezervacij* v letu 2012:						
– povečanja	23.116	35.194	29.657	27.643	11.410	127.020
– zmanjšanja	15.729	14.218	14.792	4.386	11.139	60.264
Stanje 31. december 2011:						
Zapadle izpostavljenosti	125.830	208.072	86.495	127.258	54.403	602.058
– od tega oslABLJENE izpostavljenosti	85.341	109.972	54.739	124.547	38.615	413.214
Oslabitve in rezervacije	64.783	54.828	54.304	69.904	25.449	269.268
Gibanje oslabeitev in rezervacij* v letu 2011:						
– povečanja	28.626	36.873	29.348	57.711	8.826	161.384
– zmanjšanja	13.529	6.216	17.604	5.999	2.602	45.950

Opomba: * Spremembe oslabeitev in rezervacij (povečanja in zmanjšanja) so zajete na nivoju posamezne pogodbe.

** Postavke so razvrščene po dejavnostih v skladu s Standardno klasifikacijo dejavnosti.

Tabela prikazuje zapadle izpostavljenosti ter gibanje oslabeitev in rezervacij po pomembnih dejavnostih, do katerih skupina izkazuje večjo izpostavljenost. Zaostrene gospodarske razmere so neugodno vplivale na dolžnike in njihovo sposobnost odplačila dolga, kar je vplivalo na povečanje zapadlih izpostavljenosti, zlasti do dolžnikov iz predelovalnih dejavnosti ter finančnih in zavarovalniških dejavnosti, ki vključujejo tudi dejavnost holdingov, in dejavnosti gradbeništva. Zapadle izpostavljenosti v teh dejavnostih so se povečale predvsem zaradi uvedbe postopkov zaradi insolventnosti nekaterih dolžnikov iz omenjenih dejavnosti, do katerih je skupina pomembno izpostavljena. Povečale so se tudi oslABLJENE izpostavljenosti. Skupina je zato še večjo pozornost namenila kakovosti in obsegu kreditnih zavarovanj, vključevanju (strožjih) finančnih zavez v kreditne pogodbe in skrajševanju ročnosti plasmajev pri bolj tveganih kreditojemalcih.

5.8. Zapadle izpostavljenosti ter popravki vrednosti zaradi oslabeitev in rezervacij po pomembnih geografskih območjih

(15.h. člen Sklepa o razkritjih)

ZAPADLE IZPOSTAVLJENOSTI TER OSLABITVE IN REZERVACIJE PO POMEMBNIH GEOGRAFSKIH OBMOČJIH

	Slovenija	Druge članice EU	JV in V Evropa (brez članic EU)	Druge države	Skupaj
Stanje 31. december 2012					
Zapadle izpostavljenosti	980.688	16.288	108.059	463	1.105.498
– od tega oslabiljene izpostavljenosti	610.647	1.290	89.067	–	701.004
Oslabitve in rezervacije	406.233	2.137	22.210	145	430.725
Stanje 31. december 2011					
Zapadle izpostavljenosti	737.254	2.685	83.663	551	824.153
– od tega oslabiljene izpostavljenosti	462.666	2.140	63.648	–	528.454
Oslabitve in rezervacije	337.459	2.794	12.640	1.909	354.802

5.9. Spremembe popravkov vrednosti zaradi oslabitev in spremembe rezervacij za oslabiljene izpostavljenosti po vrstah sredstev

(15.i. člen Sklepa o razkritjih)

GIBANJE OSLABITEV IN REZERVACIJ ZA OSLABLJENE IZPOSTAVLJENOSTI PO VRSTAH SREDSTEV

a) Gibanje oslabitev	Oslabitev kreditov bankam	Skupaj oslabitve kreditov strankam, ki niso banke			Oslabitve drugih sredstev	Skupaj oslabitve
		Pravne osebe	Fizične osebe			
Stanje 1. januar 2012	–	318.556	15.838	334.394	1.225	335.619
Povečanje oslabitev	–	112.825	5.052	117.877	(83)	117.794
Zmanjšanje oslabitev	–	(40.377)	(2.161)	(42.538)	(933)	(43.471)
Stanje 31. december 2012	–	391.004	18.729	409.733	209	409.942
Stanje 1. januar 2011	3.500	180.126	13.962	194.088	1.365	198.953
Povečanje oslabitev	–	153.609	2.158	155.767	46	155.813
Zmanjšanje oslabitev	(3.500)	(15.179)	(282)	(15.461)	(186)	(19.147)
Stanje 31. december 2011	–	318.556	15.838	334.394	1.225	335.619

b) Gibanje rezervacij	Rezervacije za zunajbilančne obveznosti
Stanje 1. januar 2012	19.183
Dodatno oblikovane rezervacije	10.455
Dodatno ukinjene rezervacije	(8.855)
Črpane rezervacije	–
Stanje 31. december 2012	20.783
Stanje 1. januar 2011	14.685
Dodatno oblikovane rezervacije	19.922
Dodatno ukinjene rezervacije	(15.424)
Črpane rezervacije	–
Stanje 31. december 2011	19.183

c) Gibanje oslabitev in rezervacij skupaj

	Oslabitve	Rezervacije	Oslabitve in rezervacije
Stanje 1. januar 2012	335.619	19.183	354.802
Povečanje	117.794	10.455	128.249
Zmanjšanje	(43.471)	(8.855)	(52.326)
Stanje 31. december 2012	409.942	20.783	430.725
Stanje 1. januar 2011	198.953	14.685	213.638
Povečanje	155.813	19.922	175.735
Zmanjšanje	(19.147)	(15.424)	(34.571)
Stanje 31. december 2011	335.619	19.183	354.802

Kakovost kreditnega portfelja se je v letu 2012 poslabšala. Zaradi večje izpostavljenosti kreditnemu tveganju je morala skupina oblikovati dodatne oslabitve in rezervacije za svoje bilančne in zunajbilančne izpostavljenosti. V letu 2012 so se oslabitve in rezervacije skupaj povečale za 21,4 odstotkov, od tega oslabitve za 97,9 odstotkov in rezervacije za 2,1 odstotka.

6. Dodatna razkritja skupine, ki uporablja standardiziran pristop

(16. člen Sklepa o razkritjih)

Za namen izračuna kapitalske zahteve za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu je bila imenovana zunanja bonitetna institucija Moody's Investors Service (v nadaljevanju imenovana ECAI), ki jo je Banka Slovenije priznala kot primerno ECAI. Bonitetne ocene imenovane ECAI se uporabljajo za naslednje kategorije izpostavljenosti:

- ◆ izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank ter
- ◆ izpostavljenosti do institucij, vključno z izpostavljenostmi do institucij s kratkoročno bonitetno oceno.

Pri navedenih kategorijah izpostavljenosti skupina določi utež tveganja posamezne izpostavljenosti glede na stopnjo kreditne kakovosti oziroma na podlagi razpoložljivih bonitetnih ocen dolžnika in/ali njegovih finančnih instrumentov, ki jih je izdelala imenovana ECAI. Skupina uporablja dolgoročne bonitetne ocene imenovane ECAI, za izpostavljenosti do institucij pa tudi kratkoročne bonitetne ocene. Kratkoročne bonitetne ocene imenovane ECAI se uporabljajo le za določanje uteži tveganja izpostavljenosti iz naslova ocenjenega finančnega instrumenta. V kolikor je finančni instrument, na katerega se nanaša izpostavljenost, ocenjen, se upošteva njegova kratkoročna oziroma dolgoročna bonitetna ocena. Če finančni instrument ni ocenjen, se upoštevajo dolgoročne bonitetne ocene dolžnika in njegovih drugih finančnih instrumentov oziroma se utež tveganja izpostavljenosti določi na podlagi uteži tveganja, ki ustreza dolgoročni bonitetni oceni dolžnikove države. Upošteva se višja od uteži, ki ustrezajo navedenim bonitetnim ocenam. Pri določanju uteži tveganja neocenjenim izpostavljenostim do institucij se upoštevajo pravila posredne uporabe kratkoročnih bonitetnih ocen drugih finančnih instrumentov, ki jih je izdala ista institucija.

Skupina uporablja bonitetne ocene za določanje uteži tveganja izpostavljenosti v skladu z veljavnim Sklepom o izračunu kapitalske zahteve za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu za banke in hranilnice.

VREDNOSTI IZPOSTAVLJENOSTI IN VREDNOSTI IZPOSTAVLJENOSTI Z UPOŠTEVANJEM UČINKOV KREDITNIH ZAVAROVANJ, RAZČLENJENIH PO STOPNJAH KREDITNE KAKOVOSTI

	Stopnja kreditne kakovosti					
	1	2	3	4	5	6
	Bonitetna ocena imenovane ECAI (Moody's)					
	Aaa do Aa3	A1 do A3	Baa1 do Baa3	Ba1 do Ba3	B1 do B3	Caa1 in manj
Stanje 31. december 2012	P-1	P-2	P-3	NP		
Vrednosti izpostavljenosti	114.632	110.808	559.288	630	11.439	–
Vrednosti izpostavljenosti z upoštevanjem učinkov kreditnih zavarovanj	114.632	110.808	694.049	630	11.439	–
Stanje 31. december 2011						
Vrednosti izpostavljenosti	347.346	537.736	3.757	35.553	–	–
Vrednosti izpostavljenosti z upoštevanjem učinkov kreditnih zavarovanj	347.346	677.399	3.757	35.553	–	–

7. Naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo

(21. člen Sklepa o razkritjih)

Računovodske usmeritve naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, so opisane v Pregledu pomembnih računovodskih usmeritev (pojasnilo 1.5 Finančna sredstva), ki je sestavni del Letnega poročila skupine Abanke.

Knjigovodska vrednost naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, je na dan 31. december 2012 znašala 22.533 tisoč evrov (2011: 47.721 tisoč evrov). Od tega se na kapitalске naložbe, s katerimi se na borzi ne trguje, nanaša 3.187 tisoč evrov (2011: 2.847 tisoč evrov), na kapitalске naložbe, s katerimi se trguje na borzi, pa se nanaša 19.346 tisoč evrov (2011: 44.874 tisoč evrov).

Skupina kapitalске naložbe oziroma delnice in deleže v bančni knjigi, s katerimi se trguje na borzi, vrednoti po pošteni vrednosti, in sicer po tržni ceni oz. po notranjem modelu vrednotenja, če ta bolje odraža pošteno vrednost na datum izkaza finančnega položaja, kar pomeni, da je knjigovodska vrednost enaka pošteni vrednosti.

Skupina ima kapitalске naložbe v družbah, v katerih je skupina kapitalsko udeležena, ker to skupini omogoča opravljanje določenih storitev. Skupina je zato kapitalsko udeležena v naslednjih družbah: Bankart in SWIFT. Druge kapitalске naložbe, ki so v lasti skupine, so bile pridobljene z namenom realizacije dobička ob prodaji naložbe.

V letu 2012 je skupina realizirala čisti dobiček iz prodaje naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, v višini 4.797 tisoč evrov (2011: 255 tisoč evrov čiste izgube), od tega od kapitalskih naložb, s katerimi se na borzi ne trguje, nič čistega dobička (2011: prav tako nič dobička) in 4.797 tisoč evrov čistega dobička (2011: 255 tisoč evrov čiste izgube) od kapitalskih naložb, s katerimi se na borzi trguje.

V letu 2012 je skupina izkazala nerealiziran pozitiven neto učinek iz prevrednotenja v zvezi z delnicami in deleži, razpoložljivimi za prodajo, izkazanimi po pošteni vrednosti ter iz prevrednotenja v zvezi z dolžniškimi vrednostnimi papirji, razpoložljivimi za prodajo. Pozitiven neto učinek iz prevrednotenja je po obdavčitvi v letu 2012 znašal 4.329 tisoč evrov (pozitiven učinek v letu 2011: 2.577 tisoč evrov). Od temeljnega kapitala so se v celoti odšteli negativni učinki iz prevrednotenja, razporejeni v bančno in trgovalno knjigo, ki so po obdavčitvi v letu 2012 znašali 786 tisoč evrov (negativen učinek v letu 2011: 2.191 tisoč evrov). V dodatni kapital I pa so se vključili pozitivni učinki iz prevrednotenja, razporejeni v bančno in trgovalno knjigo v višini 80 odstotkov, ki so po obdavčitvi v letu 2012 znašali 4.092 tisoč evrov (pozitiven učinek v letu 2011: 3.814 tisoč evrov).

8. Obrestno tveganje iz postavk, ki niso vključene v trgovalno knjigo

(22. člen Sklepa o razkritjih)

Obrestno tveganje postavk, ki niso vključene v trgovalno knjigo, izhaja iz časovne neusklajenosti obrestno občutljivih postavk, iz različnih vrst obrestnih mer in iz tveganja vgrajenih opcij. Skupina zmanjšuje obrestno tveganje z usklajevanjem naložb in obveznosti po njihovi ročnosti, zapadlosti ter po vrstah obrestnih mer in tudi z uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

Skupina meri obrestno tveganje z uporabo metode obrestnih vrzeli. Postavke vključuje v časovne razrede glede na datum zapadlosti oziroma datum prve ponovne določitve obrestnih mer. Postavke brez roka zapadlosti (kot so na primer vloge na vpogled) se razporejajo v posamezne časovne razrede v skladu z interno sprejeto metodologijo. Skupina meri in spremlja tudi občutljivost postavk bančne knjige na spremembe tržnih obrestnih mer in izvaja testiranje izjemnih razmer. Spremljanje obrestnega tveganja v skladu z limitnim sistemom, vključno s pripravo ustreznih poročil, poteka na mesečni ravni.

Skupina meri izpostavljenost spremembam obrestnih mer portfelja dolžniških vrednostnih papirjev in izvedenih finančnih instrumentov bančne knjige z metodo tvegane vrednosti (angl. Value-at-Risk oziroma VaR). Ocena tvegane vrednosti ocenjuje potencialno izgubo vrednosti pozicij zaradi neugodnih sprememb obrestnih mer v določenem prihodnjem obdobju ob določeni stopnji zaupanja.

Če izhajamo iz enoletnega obdobja opazovanja gibanja obrestnih mer po posameznih valutah, lahko ob 99-odstotni stopnji zaupanja pričakujemo, da se v naslednjih desetih dnevih vrednost portfelja dolžniških vrednostnih papirjev in izvedenih finančnih instrumentov v bančni knjigi po podatkih konec leta 2012 ne bo zmanjšala za več kot 2.735 tisoč EUR. V letu 2012 se je VaR pomembneje znižal (konec leta 2011 je znašal 5.060 tisoč EUR), saj je skupina zaprla pozicije iz naslova poslov obrestnih zamenjav.

Mera VaR v bančni knjigi se je konec leta 2012 pomembneje znižala iz naslova obrestnega tveganja, saj je skupina zaprla pozicije iz naslova poslov obrestnih zamenjav. Zaradi krčenja delniškega portfelja bančne knjige se je znižala mera tveganja VaR iz naslova tveganja spremembe cene lastniških vrednostnih papirjev.

9. Kreditna zavarovanja

(25. člen Sklepa o razkritjih)

Kreditna zavarovanja predstavljajo način zmanjševanja kreditnega tveganja, povezanega z eno ali več izpostavljenostmi skupine. Skupina s sprejemom kreditnih zavarovanj zmanjšuje kreditno tveganje.

Skupina uporablja za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub **standardiziran pristop** in **enostavno metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem**, zato nekaterih vrst zavarovanj skladno z regulativo Banke Slovenije ne more upoštevati kot primernih.

Ker skupina uporablja standardiziran pristop, ne more upoštevati zavarovanja z denarnimi terjatvami in zavarovanja s premičninami kot primernega zavarovanja. Za ugotavljanje primernosti zavarovanja z nepremičninami upošteva regulativo Banke Slovenije. Ker skupina uporablja enostavno metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem, kot primerno zavarovanje ne more upoštevati učinkov okvirnih pogodb o pobotu in nekaterih vrst finančnega premoženja.

Skupina ne izvaja procesov za uporabo bilančnega pobota (kot ga opredeljuje regulativa Banke Slovenije), ki je omejen na vzajemna stanja denarnih sredstev med skupino in dolžnikom, to je na kredite in depozite, zato skupina bilančnega pobota tudi ne sprejema v zavarovanje.

Procesi za vrednotenje zavarovanja s premoženjem

Skupina ugotavlja vrednost zavarovanja s premoženjem in pravno veljavnost zavarovanja ob vsaki odobritvi zavarovane izpostavljenosti ter v primeru sprememb (podaljšanje, reprogram) izpostavljenosti.

Pred odobritvijo kreditne izpostavljenosti skupina izvede prvo vrednotenje zavarovanja s premoženjem. Po odobritvi kreditne izpostavljenosti in sprejemu zavarovanja skupina v času trajanja izpostavljenosti vsa pomembnejša zavarovanja ponovno vrednoti in sicer:

- ponovno redno vrednoti (v predpisanih časovnih intervalih) in
- izredno vrednoti (v primeru posebnih okoliščin).

Pri vrednotenju zavarovanja z nepremičnino (prvo in izredno vrednotenje) skupina praviloma ugotavlja vrednost zavarovanja z nepremičnino na osnovi cenitve tržne vrednosti te nepremičnine, ki jo opravi neodvisni cenilec skladno z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti.

Skupina ugotavlja vrednost premičnin na osnovi prodajne cene, ocene tržne vrednosti neodvisnega cenilca ali lastne ocene (za premičnine, kjer se tržna vrednost lahko ugotovi iz javno dostopnih podatkov).

V primeru zavarovanja s finančnim premoženjem – vrednostnimi papirji, skupina le-te vrednoti po tržni vrednosti, po internem modelskem vrednotenju ali po knjigovodski vrednosti. Vrednost zastavljenih tržnih vrednostnih papirjev se izračunava na dnevni ravni po veljavnih tržnih cenah.

Osnova za določitev vrednosti prejetega poročstva, garancije, jamstva Republike Slovenije je vrednost, ki je navedena v zavezi na prejeti poročstveni izjavi/v garanciji/v jamstvu Republike Slovenije. Definirana je lahko v znesku ali v odstotku od zneska terjatve.

Kot vrednost zavarovanja pri ostalih vrstah premoženja (zastava depozita, zastava zalog, zastava terjatev...) skupina upošteva vrednost oziroma znesek zastavljenega zavarovanja in sicer na osnovi depozitne pogodbe, seznama zastavljenih zalog, zastavljenih faktur ali seznama odstopljenih terjatev ali pogodbe o medsebojnem sodelovanju,... Skupina vrednost teh zavarovanj redno spremlja v skladu z določili kreditne ali garancijske pogodbe.

Glavne vrste zavarovanja s premoženjem, ki jih skupina sprejema za zavarovanje svojih terjatev, se nanašajo na stvarna in osebna kreditna zavarovanja.

Stvarno kreditno zavarovanje je vrsta zmanjševanja kreditnega tveganja, pri kateri je kreditno tveganje, povezano z izpostavljenostjo skupine, zmanjšano zato, ker ima skupina v primeru neizpolnitve nasprotne pogodbene stranke ali ob nastopu drugih pogodbeno določenih dogodkov, povezanih z nasprotno stranko, najmanj eno od naslednjih pravic:

- a) pravico prodati določeno premoženje zaradi poplačila svoje terjatve,
- b) pravico zagotoviti prenos ali pridobitev določenega premoženja,
- c) pravico obdržati določeno nedenarno premoženje ali denarne zneske,
- d) pravico zmanjšati oziroma pobotati znesek izpostavljenosti za znesek terjatve nasprotne stranke do skupine,
- e) pravico nadomestiti znesek izpostavljenosti z zneskom v višini razlike med zneskom izpostavljenosti in zneskom terjatve nasprotne stranke do skupine.

Stvarna kreditna zavarovanja, ki se sprejemajo, so:

a) zavarovanje s premoženjem:

- ◆ zavarovanje z nepremičninami (poslovne in stanovanjske nepremičnine),
- ◆ zavarovanje s premoženjem,
- ◆ zavarovanje z denarnimi terjatvami,
- ◆ zavarovanja s finančnim premoženjem:
 - bančne vloge pri kreditni instituciji ali denarju podobni instrumenti, ki jih ima skupina,
 - dolžniški vrednostni papirji,
 - enote premoženja oziroma delnice investicijskih skladov,
 - lastniški vrednostni papirji ali zamenljive obveznice, vključeni v glavni borzni indeks,

b) okvirne pogodbe o pobotu,

c) drugo stvarno kreditno zavarovanje (police življenjskega zavarovanja).

Osebno kreditno zavarovanje je vrsta zmanjševanja kreditnega tveganja, pri kateri je kreditno tveganje, povezano z izpostavljenostjo skupine zmanjšano zato, ker se je tretja oseba zavezala, da bo plačala dolgovani znesek v primeru neizpolnitve nasprotne pogodbene stranke (kreditojemalca) ali ob nastopu drugih pogodbeno določenih dogodkov, povezanih z nasprotno stranko.

Osebna kreditna zavarovanja, ki jih skupina sprejema, so osebna jamstva (solidarna poroštva, garancije dobro bonitetnih podjetij in bank ter jamstva zavarovalnic).

Vrsta in obseg zavarovanja sta odvisna od bonitete komitenta in ročnosti izpostavljenosti v odobravanju. Skupina ima vse izpostavljenosti do pravnih oseb zavarovane vsaj z bianco menicami. Brez dodatnega zavarovanja so odobrene kratkoročne, redkeje dolgoročne izpostavljenosti do pravnih oseb z dobro bonitetno oceno. V takem primeru se pri teh izpostavljenostih pogodbeno opredelijo finančne zaveze, ki omogočajo pridobitev dodatnega zavarovanja v primeru poslabšanja bonitete komitenta. Dolgoročne izpostavljenosti skupina praviloma dodatno zavaruje z zastavo nepremičnine, v manjši meri z vrednostnimi papirji, razen teh dveh oblik pa tudi z ostalimi oblikami zavarovanja (s poroštvi drugih pravnih oseb, jamstvi RS in z drugimi ustreznimi zavarovanji). Kratkoročne izpostavljenosti skupina pogosto dodatno

zavaruje z ostalimi oblikami zavarovanja (predvsem s poroštvu drugih pravnih oseb, z zastavo nepremičnin, vrednostnih papirjev, terjatev, zalog in z drugimi zavarovanji), ki so ustrezna glede na ročnost kreditov.

Pri posamezni obliki zavarovanja se glede na sklep kreditnega odbora ali kreditne komisije oziroma pooblaščenega delavca zagotovi ustrezno razmerje med višino kredita (garancije) in vrednostjo zavarovanja. Pri tem se pri posameznih vrstah zavarovanja (predvsem pri zastavi vrednostnih papirjev) opredelijo tudi roki, v katerih se preverja zagotavljanje navedenega razmerja.

Skupina ima izpostavljenosti do fizičnih oseb praviloma zavarovane z eno od naslednjih oblik zavarovanja:

- ◆ zavarovalne police,
- ◆ zastave nepremičnin,
- ◆ zastave vrednostnih papirjev,
- ◆ zastave terjatev iz naslova lastništva investicijskih kuponov vzajemnih skladov,
- ◆ zastave polic življenjskega zavarovanja,
- ◆ solidarna poroštva kreditno sposobnih porokov,
- ◆ zastave denarnih sredstev (depoziti, rentno varčevanje...).

Skladno s Sklepom o individualnih pooblastilih pri poslovanju s fizičnimi osebami so lahko kratkoročne in dolgoročne izpostavljenosti glede na boniteto komitenta tudi nezavarovane, vendar se skupina v pogojih zaostrenih gospodarskih pogojev takšni praksi izogiba.

Za zmanjšanje izpostavljenosti tveganjem je skupina v letu 2012 glede na leto 2011 povečala delež zavarovanih izpostavljenosti v skupni izpostavljenosti. Skupini je pri odobravanju kreditov najpomembnejša kreditna sposobnost posojilojemalca, ki omogoča poravnavo vseh obveznosti, prejeto kreditno zavarovanje služi kot sekundarni vir poplačila kredita. Kakovost zavarovanja ter razmerje med kreditom in vrednostjo zavarovanja, ki ju zahteva Skupina, sta odvisna od bonitete kreditnojemalca in ročnosti kredita. Osnovni namen kreditnega zavarovanja je zmanjševanje kreditnega tveganja, ki ga skupina izpolnjuje z večjim poudarkom na kreditnih zavarovanjih, ki zmanjšujejo izgube iz kreditnega tveganja, znižujejo kapitalske zahteve in izboljšujejo izterljivost zapadlih terjatev.

9.1. Pomembnejše vrste dajalcev osebnih jamstev

(25.d. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina kot **osebna jamstva** upošteva prejete garancije in poroštva za zavarovanje terjatev.

Kot primerne dajalce osebnih kreditnih zavarovanj (skladno z regulativo Banke Slovenije) skupina upošteva naslednje osebe:

- a) enote centralne ravni držav in centralne banke,
- b) enote regionalne ali lokalne ravni držav,
- c) multilateralne razvojne banke,
- d) mednarodne organizacije, do katerih izpostavljenostim je v standardiziranem pristopu pripisana utež tveganja nič odstotka,
- e) osebe javnega sektorja, do katerih terjatve se v standardiziranem pristopu obravnavajo kakor terjatve do institucij ali enot centralne ravni držav,
- f) institucije,
- g) druge gospodarske družbe, vključno z družbami, ki so skupini nadrejene ali podrejene, ki imajo bonitetno oceno priznane ECAI, ki po pravilih za tehtanje izpostavljenosti do podjetij v standardiziranem pristopu ustreza najmanj stopnji kreditne kakovosti 2.

Preglednica v nadaljevanju prikazuje dajalce osebnih jamstev po kategorijah. Za skupino so pomembnejši dajalci osebnih jamstev predvsem Republika Slovenija (ki je za zavarovane izpostavljenosti, v korist skupine, izdala jamstva po Zakonu o jamstveni shemi in Zakona o poroštvih RS za financiranje investicij gospodarskih družb), banke (ki so za zavarovanje izpostavljenosti, v korist skupine, izdale garancije), Slovenski podjetniški sklad (ki je za zavarovane izpostavljenosti, v korist skupine, izdal garancije), podjetja (ki so za zavarovanje izpostavljenosti v korist skupine dala solidarno poroštvo), na področju kreditiranja malega gospodarstva in fizičnih oseb pa tudi kreditno sposobni solidarni poroki - fizične osebe.

POMEMBNEJŠI DAJALCI OSEBNIH JAMSTEV TER NJIHOVA BONITETA

Stanje 31. december		2012		2011	
Kategorija dajalca osebnega jamstva	Interna bonitetna ocena	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
1. Enote centralne ravni držav in centralne banke	A	148.328	10,8%	153.701	10,3%
2. Enote regionalne ali lokalne ravni držav		25	0,0%	33	0,0%
3. Osebe javnega sektorja	A	15.046	1,1%	15.890	1,1%
4. Institucije	A	4.373	0,3%	6.175	0,4%
	B	3.200		3.983	
	C	1.092		1.976	
	D	81		216	
5. Podjetja	A	402.649	29,3%	481.592	32,4%
	B	71.628		160.453	
	C	182.935		147.652	
	D	36.570		119.909	
	E	63.374		7.794	
6. Bančništvo na drobno	E	48.142		45.784	
	A	797.790	58,1%	826.188	55,6%
	B	38.801		27.980	
	C	130.338		165.524	
	D	114.168		118.373	
	E	17.067		26.129	
fizične osebe	103.677		55.536		
		393.739		432.646	
7. Regulatorno zelo tvegane osebe		4.693	0,3%	2.005	0,1%
	A	–		–	
	B	1.721		1.781	
	C	291		33	
	D	1.066		–	
fizične osebe		1.615		191	
Skupaj		1.372.904	100,0%	1.485.584	100,0%

9.2. Koncentracija kreditnega tveganja v okviru sprejetih kreditnih zavarovanj (25.e. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina sproti spremlja **koncentracijo kreditnega tveganja** v okviru sprejetih kreditnih zavarovanj, in sicer z rednim spremljanjem deleža vrednosti posamezne vrste zavarovanja terjatev v vrednosti vseh zavarovanj (trimesečno se spremlja analiza tvegane aktive). Večino sprejetih zavarovanj za izpostavljenosti skupine predstavljajo hipoteke za stanovanjske in poslovne nepremičnine (vključene v postavki 5. Hipoteke). Med pomembnejše vrste zavarovanj spadajo tudi poročstva pravnih in fizičnih oseb (vključena v postavki 3. Poročstva), katerih delež v strukturi je znašal skoraj četrtino vrednosti vseh zavarovanj. Podatki so razvidni iz preglednice v nadaljevanju.

VREDNOST ZAVAROVANJ IN KONCENTRACIJA KREDITNEGA TVEGANJA PO VRSTAH ZAVAROVANJ

Stanje 31. december		2012		2011	
Vrsta zavarovanja		Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
1.	Depoziti	53.847	1,0%	58.657	1,0%
2.	Garancije	41.409	0,7%	42.100	0,7%
3.	Poroštva	1.331.495	23,8%	1.443.484	24,9%
4.	Vrednostni papirji	292.326	5,2%	406.405	7,0%
5.	Hipoteke	2.973.448	53,0%	2.992.009	51,7%
6.	Zastave zalog	165.255	2,9%	70.814	1,2%
7.	Zastave premičnin	124.327	2,2%	159.118	2,7%
8.	Zastave terjatev	18.892	0,3%	37.264	0,6%
9.	Cesije terjatev	399.254	7,1%	347.187	6,0%
10.	Zastava deleža v kapitalu	204.457	3,6%	229.627	4,0%
11.	Sredstva rezervnega sklada	4	0,0%	32	0,0%
12.	Portfelj vrednostnih papirjev	603	0,0%	621	0,0%
Skupaj		5.605.317	100,0%	5.787.318	100,0%

9.3. Skupna vrednost izpostavljenosti, zavarovana s premoženjem

(25.f. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za zavarovanje izpostavljenosti s premoženjem kot primerna upošteva zavarovanja s stanovanjskimi in poslovnimi nepremičninami ter zavarovanja s finančnim premoženjem (bančne vloge in vrednostni papirji), ki izpolnjujejo minimalne zahteve za priznanje primernosti zavarovanj. Za ugotavljanje primernosti zavarovanja se upošteva regulativa Banke Slovenije.

Skupna vrednost izpostavljenosti, ki je zavarovana s primernim premoženjem (skladno z regulativo Banke Slovenije), je razvidna iz preglednice v nadaljevanju, kjer so navedene izpostavljenosti, izkazane po kategorijah izpostavljenosti. Med izpostavljenostmi, zavarovanimi s primernim premoženjem, so konec leta 2012 največji delež predstavljale izpostavljenosti do nepremičnin.

SKUPNA VREDNOST IZPOSTAVLJENOSTI, ZAVAROVANA S PREMOŽENJEM, PO KATEGORIJAH IZPOSTAVLJENOSTI

Stanje 31. december	2012		2011	
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
1. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	120	0,1%	2	0,0%
2. Izpostavljenosti do institucij	–	0,0%	–	0,0%
3. Izpostavljenosti do podjetij	3.846	3,7%	10.809	34,8%
4. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	7.949	7,5%	8.665	27,9%
5. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	90.617	86,0%	9.542	30,7%
6. Zapadle postavke	132	0,1%	318	1,0%
7. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	2.619	2,5%	1.708	5,5%
8. Druge izpostavljenosti	81	0,1%	23	0,1%
Skupaj	105.364	100,0%	31.067	100,0%

9.4. Skupna vrednost izpostavljenosti, zavarovana z osebnimi jamstvi ali s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti

(25.g. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za zavarovanje izpostavljenosti z osebnimi jamstvi kot primerna upošteva garancije in poročila primernih dajalcev osebnih kreditnih zavarovanj (skladno z regulativo Banke Slovenije). Skupina za zavarovanje ne uporablja kreditnih izvedenih finančnih instrumentov.

Skupna vrednost izpostavljenosti, ki je zavarovana s primernimi osebnimi jamstvi (skladno z regulativo Banke Slovenije), je razvidna iz preglednice v nadaljevanju. Skupina je imela v letu 2012 pomembnejšo izpostavljenost iz naslova jamstev Republike Slovenije za kredite, odobrene podjetjem po Zakonu o jamstveni shemi in Zakonu o poročstvih RS za financiranje investicij gospodarskih družb, kar se v spodnji tabeli odraža predvsem pri izpostavljenostih do podjetij ter izpostavljenostih iz naslova bančništva na drobno.

SKUPNA VREDNOST IZPOSTAVLJENOSTI, ZAVAROVANA Z OSEBNIMI JAMSTVI, PO KATEGORIJAH IZPOSTAVLJENOSTI

Stanje 31. december		2012		2011	
Kategorije izpostavljenosti		Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
1.	Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	76.518	55,6%	77.181	54,2%
2.	Izpostavljenosti do podjetij	34.126	24,8%	53.602	37,7%
3.	Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	2.502	1,8%	3.159	2,2%
	Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	–	0,0%	–	0,0%
4.	Zapadle postavke	16.161	11,7%	7.572	5,3%
5.	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	8.306	6,0%	801	0,6%
Skupaj		137.613	100,0%	142.315	100,0%

10. Sistem prejemkov, pomemben poslovni stik ter nasprotja interesov

10.1. Sistem prejemkov

(23.b. člen Sklepa o razkritjih)

10.1.1. Sistem prejemkov zaposlenih s posebno naravo dela

Uprava, Komisija za prejemke in kadrovske zadeve ter nadzorni svet so v letu 2012 delovali v skladu s Politiko prejemkov v Abanki Vipni d.d., sprejeto v decembru 2011 s strani nadzornega sveta.

Politika je oblikovana tako, da je združljiva in povezljiva z ostalimi elementi sistema upravljanja:

- z organizacijskim ustrojem banke,
- s sistemom upravljanja s tveganji v banki,
- s sistemom notranjih kontrol v banki,
- s sistemom prejemkov vseh zaposlenih.

Ker je Abanka pomembna za bančni sistem v smislu drugega odstavka 75. člena ZBan-1, je nadzorni svet imenoval komisijo za prejemke in kadrovske zadeve. Sestava komisije za prejemke je naslednja:

- ◆ Andrej Andoljšek (predsednik NS) – predsednik komisije,
- ◆ Andrej Slapar (član NS) – član komisije,
- ◆ Branko Pavlin (član NS) – član komisije,
- ◆ Tomaž Kuntarič – član komisije.

Komisija za prejemke in kadrovske zadeve obravnava in spremlja učinke politike prejemkov in enkrat letno preverja ustreznosti politike prejemkov. Naloge komisije za prejemke in kadrovske zadeve so tako predvsem:

- ◆ oblikovanje stališč glede posameznih vidikov politike prejemkov,
- ◆ ocenjevanje ustreznosti metodologij sistema prejemkov,
- ◆ priprava priporočil nadzornemu svetu glede izvajanja politike prejemkov,
- ◆ priprava predlogov odločitev glede prejemkov zaposlenih s posebno naravo dela,
- ◆ preverjanje skladnosti politike prejemkov s celotno poslovno politiko,
- ◆ izvajanje neposrednega nadzora nad prejemki funkcij sistema notranjih kontrol in drugih kontrolnih funkcij.

Zaposleni s posebno naravo dela so: uprava banke, izvršni direktorji in direktorja službe za upravljanje s tveganji ter službe notranje revizije. Osnovno merilo za določitev teh zaposlenih v kategorijo zaposlenih s posebno naravo dela je bilo, da so to tisti zaposleni, ki lahko v okviru svojih delovnih nalog in aktivnosti (pooblastil in limitov) pomembno vplivajo na profil tveganosti.

Pri določitvi politike prejemkov skupina ni uporabila zunanega svetovalca. V letu 2012 se je izvajal postopek pregleda in posodobitve politike prejemkov in metodoloških podlag, vključno z merili za ocenjevanje uspešnosti in naborom oseb, ki pomembno vplivajo na profil tveganosti banke. V postopku sta sodelovala pooblaščenec za skladnost poslovanja in služba notranje revizije.

Plača zaposlenih s posebno naravo dela zajema fiksni del in variabilni del. Variabilni del je del celotnega prejemka, ki je odvisen od vnaprej določenih in merljivih meril uspešnosti zaposlenega,

organizacijske enote in poslovnih rezultatov banke. Variabilni del lahko predstavlja v najvišjem skupnem znesku plače zaposlenega s posebno naravo dela do 40% celotnega prejemka. Banka zagotavlja, da variabilni del prejemka ne presega fiksnega dela prejemka za obračunsko obdobje.

Struktura plače se zaposlenim s posebno naravo dela določi s pogodbo o zaposlitvi in dodatki, ob upoštevanju splošnih in posebnih načel politike prejemkov ter dodatnih kriterijev za različne kategorije zaposlenih s posebno naravo dela. Kriteriji so opredeljeni v metodologiji oz. pogodbah o zaposlitvi. Prejemke posamezne kategorije zaposlenih s posebno naravo dela banka določi na podlagi lastnih meril sorazmernosti glede na to, ali gre za upravljanje banke ali za izvajanje poslovnih funkcij ali podpornih funkcij ali kontrolnih funkcij banke.

Fiksni del plače je znesek, ki se določi na podlagi obsega pooblastil, odgovornosti, statusa ter kompleksnosti in velikosti organizacijske enote, ki jo zaposleni s posebno naravo dela vodi.

Pri določanju variabilnega dela zaposlenega s posebno naravo dela se upoštevajo finančna in nefinančna merila. Finančna merila vključujejo ovrednotenje:

- uspešnosti poslovanja banke in konkretne organizacijske enote (prihodki/odhodki, stroški, izpolnjevanje nalog in doseganje planiranih ciljev, itd.) in
- uspešnosti poslovanja zaposlenega s posebno naravo dela.

Nefinančna (kvalitativna) merila so pomembna za ustvarjanje dolgoročne vrednosti banke. Vključujejo zlasti: spoštovanje veljavnih predpisov in internih pravil banke, ravnanje v skladu z etičnimi standardi, kvalifikacije, znanje in izkušnje, iniciativnost, inovativnost, sodelovanje z zaposlenimi in organi banke, zadovoljstvo strank, pripadnost banki.

Banka je v politiki prejemkov opredelila, kdo so zaposleni s posebno naravo dela, vrste prejemkov, do katerih so le-ti upravičeni, splošna in posebna načela prilagajanja prejemkov tveganjem ter nosilce za vzpostavitev, spremembe in nadzor nad izvajanjem politike.

Pri oblikovanju, nadzoru in pregledovanju ustreznosti politik prejemkov so udeleženi zaposleni v sistemu notranjih kontrol in drugih neodvisnih kontrolnih funkcij, skladno z njihovimi pristojnostmi.

Zaposleni v kontrolnih funkcijah (služba za upravljanje s tveganji, služba notranje revizije, pooblaščenec za skladnost poslovanja) so pri izvajanju svojih nalog neodvisni.

Prejemki zaposlenih s posebno naravo dela v kontrolnih funkcijah (direktor službe notranje revizije in direktor službe za upravljanje s tveganji) se oblikujejo na podlagi doseženih ciljev kontrolnih funkcij, v okviru katerih delujejo, in neodvisno od uspešnosti poslovnih enot, ki jih nadzirajo. Skladno s politiko prejemkov prejemke zaposlenih s posebno naravo dela v kontrolnih funkcijah najmanj enkrat letno pregleda Komisija za prejemke in kadrovske zadeve oz. nadzorni svet.

Politika prejemkov temelji na povezavi med prejemki in preudarnim prevzemanjem tveganj. Politika prejemkov ni zasnovana na način, ki bi spodbujal k večji stopnji pripravljenosti za prevzemanje tveganj ali delovanju v nasprotju interesov. To je zagotovljeno z določitvami ustreznih razmerij med fiksnim in variabilnim delom prejemkov zaposlenih s posebno naravo dela, upoštevajoč, da celotni prejemek zaposlenega s posebno naravo dela ne sme biti pomembno odvisen od variabilnega dela prejemka.

Politika določa variabilni del prejemkov zaposlenim s posebno naravo dela tako, da se zagotavlja in spodbuja učinkovito upravljanje z vsemi pomembnimi tveganji (kreditno, likvidnostno, kapitalno, tržno, obrestno in operativno tveganje ali druga tveganja, ki jih banka v okviru redne ocene profila tveganosti prepozna kot pomembna), ki jih le ti pri svojem delu oziroma izvajanju pristojnosti prevzemajo.

Izračun variabilnega dela prejemkov ali mase variabilnih prejemkov temelji na ocenjevanju uspešnosti poslovanja, pri čemer se upoštevajo prilagoditve za vse vrste tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila banka izpostavljena pri svojem poslovanju, ter stroški kapitala in potrebna likvidnost.

Izplačilo variabilnega dela prejemka zaposlenim s posebno naravo dela se izvede, če je upravičeno glede na finančno stanje banke in utemeljeno z rezultati banke, zadevne enote in posameznega zaposlenega. Pri tem se upošteva vpliv načrtovanih izplačil variabilnega dela prejemkov, vključno z njegovim odloženim delom, na izračun in načrtovanje kapitala banke ter na njeno likvidnost. Politika prejemkov ne zmanjšuje možnosti banke za potrebno dokapitalizacijo.

Podrobnejša merila za presojo finančnega stanja banke ter rezultatov banke, posamezne enote in zadevnega zaposlenega, ki upravičujejo izplačilo variabilnega dela prejemka, določi banka v internih aktih oziroma jih zagotovi v pogodbah o zaposlitvi.

Variabilni prejemek se delno izplača v denarju, delno pa v obliki finančnih instrumentov.

Banka izplača del variabilnega dela prejemka po zaključku obračunskega obdobja, del pa v obdobju odložitve, zaradi morebitne prilagoditve zneska prejemka zaposlenega s posebno naravo dela tveganjem za nazaj.

Način in struktura določanja variabilnega dela prejemka, ki se izplača v obdobju odložitve, merila za porazdelitev variabilnega dela prejemka na del, izplačan po koncu obračunskega obdobja in na del, izplačan v obdobju odložitve, so opredeljeni v internih aktih in pogodbah.

Banka izplača znaten delež variabilnega dela prejemka (od 40 do 60 %) v obdobju odložitve in pri tem upošteva naravo pripadajoče poslovne aktivnosti, tveganja in uspešnost zaposlenega s posebno naravo dela. Obdobje odložitve nastopi po zaključku obračunskega obdobja in v banki traja tri leta.

Za vsaj 50 % kateregakoli variabilnega prejemka (izplačanega ali odloženega), ki se skladno s politiko prejemkov razdeli v obliki finančnih instrumentov, velja obdobje zadržanja. Obdobje zadržanja je v banki obdobje, v katerem je bil variabilni del prejemka že izplačan zaposlenemu s posebno naravo dela, v obliki finančnih instrumentov, ki pa jih ta v tem obdobju še ne sme prodati.

V banki se kot obdobje zadržanja upošteva čas trajanja mandata zaposlenega s posebno naravo dela, v okviru katerega je pridobil pravico do tega variabilnega prejemka.

Izplačilo odloženega dela variabilnega prejemka se ne izvede v primeru utemeljenih okoliščin, ki so pomembno vplivale na poslovanje banke in so povezane s poslovnimi odločitvami zaposlenega s posebno naravo dela, kar banka ustrezno utemelji. Med utemeljene okoliščine na strani zaposlenega s posebno naravo dela štejemo predvsem hujše kršitve zakonodaje in notranjih pravil banke, zlorabe, negospodarno ravnanje, sprejemanje poslovnih odločitev, ki so slabo vplivale na nadaljnje poslovanje banke idr. Na strani banke pa med utemeljene okoliščine štejemo poslabšan poslovni rezultat.

O opustitvah izvajanja zgoraj opisanih načel politike prejemkov odloča nadzorni svet.

10.1.2. Informacije o skupnih zneskih izplačanih prejemkov

V nadaljevanju so razvidne informacije o skupnih zneskih izplačanih prejemkov za kategorije zaposlenih s posebno naravo dela.

Tabela, ki sledi, prikazuje izplačane prejemke, razčlenjene po poslovnih področjih.

SKUPNI ZNESKI IZPLAČANIH BRUTO PREJEMKOV PO POSLOVNIH PODROČJIH

(v 1 EUR)	2012
Poslovna področja	Znesek
Komercialna področja	273.565
Zaledna področja	229.716
Uprava banke s štabnima službama	462.006
Skupaj	965.287

Tabeli v nadaljevanju razkrivata informacije o različnih vrstah prejemkov po kategorijah zaposlenih.

Ker je Abanka pomembna za bančni sistem v smislu drugega odstavka 75. člena ZBan-1, morajo biti pri razkritju prejemkov po kategorijah zaposlenih ločeno razkrite kvantitativne informacije o prejemkih tudi za posamezne člane uprave banke.

IZPLAČANI BRUTO PREJEMKI (LOČENI NA FIKSNI IN VARIABILNI DEL) TER ŠTEVILO PREJEMNIKOV PO KATEGORIJAH ZAPOSLENIH

(v 1 EUR)	2012			Znesek skupaj	Število prejemnikov
	Fiksni del	Variabilni del	Drugi prejemki*		
Kategorije zaposlenih					
Uprava banke	288.298	–	35.536	323.834	4
- predsednik uprave: mag. Jože Lenič	120.544	–	16.743	137.287	1
- član uprave: Igor Stebernak**	53.143	–	4.761	57.905	1
- član uprave: mag. Radovan Jereb***	57.305	–	5.154	62.459	1
- član uprave: Gregor Hudobivnik***	57.305	–	8.878	66.183	1
Ostali zaposleni s posebno naravo dela	603.539	–	37.914	641.453	8
Skupaj	891.837	–	73.450	965.287	12

*drugi prejemki zajemajo bonitete in zavarovanja

**začetek mandata z dnem 1. julij 2012

***zaključek mandata z dnem 30. junij 2012

V obdobju po zaključku mandata sta prejela odloženi del variabilnega prejemka iz leta 2008 Gregor Hudobivnik v višini 10.633,00 evrov bruto (5.119,48 evrov neto) in mag. Radovan Jereb v višini 7.564,00 evrov bruto (3.659,37 evrov neto).

10.2. Pomemben poslovni stik

(23.c. člen Sklepa o razkritjih)

V nadaljevanju so razkrite informacije o pomembnih poslovnih stikih, ki obstajajo v letu 2012 med članom uprave oziroma nadzornega sveta ali njegovim ožjim družinskim članom in banko ali njeno podrejeno družbo. Poslovni stiki so lahko neposredni ali posredni.

Skupina ugotavlja **neposredne in posredne pomembne poslovne stike**, ki jih ima banka ali z banko podrejena družba:

- ◆ s člani uprave ali njihovimi ožjimi družinskimi člani,
- ◆ s člani nadzornega sveta ali njihovimi ožjimi družinskimi člani,

- ◆ z družbami oziroma organizacijami, v katerih so člani uprave oziroma člani nadzornega sveta ali ožji družinski člani poslovni partnerji, imetniki kvalificiranega deleža, direktorji ali vodilni delavci.

Skupina obravnava neposreden in posreden pomemben poslovni stik v okviru zahtev veljavnih predpisov in vzpostavljene politike o upravljanju z nasprotji interesov.

V letu 2012 ni bilo ugotovljenih pomembnih neposrednih poslovnih stikov, zato v nadaljevanju skupina razkriva informacije le o **posrednih pomembnih poslovnih stikih**.

Pomemben posredni poslovni stik je vsako pogodbeno ali drugo poslovno razmerje, ki izpolnjuje katero od naslednjih meril:

- a) med družbo oz. organizacijo, v kateri je član uprave oziroma nadzornega sveta ali ožji družinski član poslovni partner, imetnik kvalificiranega deleža, direktor ali vodilni delavec, in banko oziroma njej podrejeno družbo je sklenjena pogodba o dobavi blaga ali izvedbi storitev, vključno s finančnimi in svetovalnimi storitvami,
- b) družba oz. organizacija, v kateri je član uprave oziroma nadzornega sveta ali ožji družinski član poslovni partner, imetnik kvalificiranega deleža, direktor ali vodilni delavec, je kot stranka banke ali njene podrejene družbe pri uporabi bančnih ali drugih storitev deležna obravnave, ki ni skladna s sprejeto poslovno politiko oziroma običajno prakso banke (npr. ugodnejša obrestna mera pri depozitih ali kreditih, ne-zaračunavanje stroškov brez utemeljene podlage, ...),
- c) družba oz. organizacija, v kateri je član uprave oziroma nadzornega sveta ali ožji družinski član poslovni partner, imetnik kvalificiranega deleža, direktor ali vodilni delavec, prejema od banke prispevke v obliki donatorskih, sponzorskih ali drugih podpornih sredstev, pri čemer ti prispevki skupaj presegajo znesek 1.000 evrov na letni ravni.

V nadaljevanju so razkrite informacije v zvezi s pomembnim posrednim poslovnim stikom, kjer je banka naročnik blaga ali storitev pri družbi (pod točko a.), v kateri je član uprave oziroma nadzornega sveta banke ali ožji družinski član poslovni partner, imetnik kvalificiranega deleža, direktor ali vodilni delavec. Skupina v letu 2012 ni imela drugih pomembnih posrednih poslovnih stikov, ki bi se nanašali na uporabo bančnih ali drugih storitev (točka b.) oz. na donatorska, sponzorska in druga podporna sredstva (točka c.).

POMEMBEN POSREDEEN POSLOVNI STIK: BANKA JE NAROČNIK BLAGA ALI STORITEV PRI DRUŽBI, V KATERI ČLAN UPRAVE BANKE OZIROMA NADZORNEGA SVETA ALI NJEGOV OŽJI DRUŽINSKI ČLAN NASTOPA KOT POSLOVNI PARTNER, IMETNIK KVALIFICIRANEGA DELEŽA, DIREKTOR ALI VODILNI DELAVEC

Ime in priimek člana uprave oz. člana nadzornega sveta banke ali ožjega družinskega člana: Uroš Rožič
Funkcija v banki oz. povezanost s članom uprave oz. članom nadzornega sveta banke: Član nadzornega sveta (1.1.2012 do 16.3.2012)
Ime družbe oz. organizacije, s katero ima banka pomemben poslovni stik: T-2 d.o.o.
Položaj člana uprave oz. člana nadzornega sveta banke ali ožjega družinskega člana v družbi oz. organizaciji (poslovni partner, imetnik kvalificiranega deleža, direktor ali vodilni delavec), s katero ima banka pomemben poslovni stik: Direktor

1. Število sklenjenih pogodb z banko	4			
2. Skupna vrednost vseh pogodb (v 1 EUR) - letno	1272			
3. Vrednost posamezne pogodbe (v 1 EUR) - letno	264	288	324	396
– vrsta nakazanih sredstev po pogodbi				
4. Datum sklenitve posamezne pogodbe, vključno z morebitnimi naknadnimi spremembami	06.10.2006	20.08.2007	01.12.2010	01.02.2010
5. Predmet posamezne pogodbe	Naročniška pogodba za poslovne uporabnike, Lokacija Trubarjeva 65	Naročniška pogodba za poslovne uporabnike, Lokacija Erjavčeva 2	Naročniška pogodba za poslovne uporabnike, Lokacija Njegoševa 8	Naročniška pogodba za poslovne uporabnike, Lokacija Slovenska 58
6. Plačilni pogoji posamezne pogodbe	mesečno	mesečno	mesečno	mesečno
7. Pogodba o izvedbi finančnih storitev:				
– trajanje posamezne pogodbe*				
– način in vrsta zavarovanja v posamezni pogodbi*				
– provizije v posamezni pogodbi*				
– obrestna mera oz. drugi stroški iz posamezne pogodbe*				

* **Opomba:** Informacije so razkrite v primeru obstoja pogodbe o izvedbi finančnih storitev.

POMEMBEN POSREDEN POSLOVNI STIK: BANKA JE NAROČNIK BLAGA ALI STORITEV PRI DRUŽBI, V KATERI ČLAN UPRAVE BANKE OZIROMA NADZORNEGA SVETA ALI NJEGOV OŽJI DRUŽINSKI ČLAN NASTOPA KOT POSLOVNI PARTNER, IMETNIK KVALIFICIRANEGA DELEŽA, DIREKTOR ALI VODILNI DELAVEC (se nadaljuje)

Ime in priimek člana uprave oz. člana nadzornega sveta banke ali ožjega družinskega člana:		Igor Stebernak		Vladimir Mišo Čeplak		Andrej Slapar															
Funkcija v banki oz. povezanost s članom uprave oz. članom nadzornega sveta banke:		Član nadzornega sveta (1.1.2012 do 17.4.2012)		Član nadzornega sveta (1.1.2012 do 31.12.2012)		Član nadzornega sveta (4.7.2012 do 31.12.2012)															
Ime družbe oz. organizacije, s katero ima banka pomemben poslovni stik:		Zavarovalnica Triglav		Zavarovalnica Triglav		Zavarovalnica Triglav															
Položaj člana uprave oz. člana nadzornega sveta banke ali ožjega družinskega člana v družbi oz. organizaciji (poslovni partner, imetnik kvalificiranega deleža, direktor ali vodilni delavec), s katero ima banka pomemben poslovni stik:		Član uprave		Pomočnik predsednika uprave		Član uprave															
1. Število sklenjenih pogodb z banko	11																				
2. Skupna vrednost vseh pogodb (v 1 EUR) - letno	341.451																				
3. Vrednost posamezne pogodbe (v 1 EUR) - letno	12.270	15.750	100	34.400	5.744	17.021	21.486	11.028	11.652	70 EUR/1 račun	212.000,00										
– vrsta nakazanih sredstev po pogodbi	Plačilo letne premije - enkrat letno	Plačilo letne premije - enkrat letno	Plačilo letne premije - enkrat letno	Plačilo letne premije - enkrat letno	Plačilo letne premije - 2 krat letno (julij, december)	Plačilo letne premije - 2 krat letno (julij, december)	Plačilo letne premije - 2 krat letno (julij, december)	Plačilo letne premije - enkrat letno v novembru	Plačilo letne premije - enkrat letno	provizija za uspešno posredovanje	premija										
4. Datum sklenitve posamezne pogodbe, vključno z morebitnimi naknadnimi spremembami	Od 3.2.2009 (z letnim obnavljanjem) do 01.01.2019	Od 3.2.2009 (z letnim obnavljanjem) do 1.1.2019	Od 1.1.2009, permanentno	Od 10.5.1984 (z letnim obnavljanjem)	Od 1.1.2007 (z letnim obnavljanjem) do 31.12.2012	Od 1.1.2007 (z letnim obnavljanjem) do 31.12.2012	Od 1.1.2007 (z letnim obnavljanjem) do 31.12.2012	Od 26.10.2006 (z letnim obnavljanjem) do 26.10.2012	Od 1.1.2001 (z letnim obnavljanjem) do 31.12.2013	sklenjena 27.1.2012; aneks 30.3.2012	01.11.2012										
5. Predmet posamezne pogodbe	Zavarovanje računalnikov	Požarno zavarovanje	Zavarovanje stekel	Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	Zavarovanje gotovine v dnevno-nočnih trezorjih	Zavarovanje gotovine v bankomatih	Zavarovanje gotovine v poslovalnicah v času manipulacije	Zavarovanje vrednosti v sefih	Kolektivno nezgodno zavarovanje	Pogodba o medsebojnem sodelovanju	Zavarovanje odgovornosti										
6. Plačilni pogoji posamezne pogodbe	Za predčasno plačilo 5% popusta, valuta 15 dni od izstavitve računa	Za predčasno plačilo 5% popusta, valuta 15 dni od izstavitve računa	Za predčasno plačilo 5% popusta, valuta 15 dni od izstavitve računa	Za predčasno plačilo 5% popusta, valuta 15 dni od izstavitve računa	Za predčasno plačilo 5% popusta, valuta 15 dni od izstavitve računa	Za predčasno plačilo 5% popusta, valuta 15 dni od izstavitve računa	Za predčasno plačilo 5% popusta, valuta 15 dni od izstavitve računa	Za predčasno plačilo 5% popusta, valuta 15 dni od izstavitve računa	Za predčasno plačilo 5% popusta, valuta 15 dni od izstavitve računa	4% popusta na letno plačilo, valuta 8 dni od izdaje računa	v 8 dneh po izstavitvi računa za pretekli mesec										
7. Pogodba o izvedbi finančnih storitev:																					
– trajanje posamezne pogodbe*	Do 1.1.2019	Do 1.1.2019	Permanentno	Permanentno	Permanentno	Permanentno	Permanentno	Permanentno	Permanentno	eno leto											
– način in vrsta zavarovanja v posamezni pogodbi*	Zavarovanje računalniške opreme na dejansko vrednost	Zavarovanje vseh zgradb in vse ostale opreme (razen računalnikov) na dejansko vrednost	Zavarovanje steklenih površin na dejansko vrednost v naši enoti Jesenice	Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	Zavarovanje gotovine v dnevno-nočnih trezorjih	Zavarovanje gotovine v bankomatih	Zavarovanje gotovine v poslovalnicah v času manipulacije	Zavarovanje vrednosti v sefih	Kolektivno nezgodno zavarovanje	Pogodba o medsebojnem sodelovanju	Zavarovanje odgovornosti										
– provizije v posamezni pogodbi*																					
– obrestna mera oz. drugi stroški iz posamezne pogodbe*																					

Opomba: Informacije so razkrite v primeru obstoja pogodbe o izvedbi finančnih storitev.

10.3. Upoštevanje predpisov glede nasprotja interesov

(23.d. člen Sklepa o razkritjih)

V nadaljevanju so razkrite informacije o upoštevanju predpisov, drugih pravil in internih aktov, ki urejajo nasprotja interesov članov vodenja in nadzora podrejenih finančnih družb s sedežem izven Republike Slovenije.

V skladu z drugim odstavkom 25. člena Zakona o bančništvu (ZBan-1) se družba, ki je neposredno nadrejena drugi družbi, obravnava hkrati kot nadrejena družba vseh družb, ki imajo položaj podrejene družbe te druge družbe.

Na podlagi navedenega se podrejeni družbi družbe Afaktor d.o.o. Ljubljana, obravnavata istočasno kot Abanki podrejeni družbi. To sta družbi:

- ◆ Afaktor d.o.o. Zagreb, Banjavčičeva 13, Zagreb in
- ◆ Afaktor d.o.o. Beograd, Kralja Petra 45, Beograd.

V letu 2012 ni bilo ugotovljenih nasprotij interesov pri članih vodenja in nadzora podrejenih družb s sedežem izven Republike Slovenije.